

LIETUVOS BANKAS
EUROSISTEMA

Lietuvos banko metinės finansinės ataskaitos

2017 RINKINYS

ISSN 1648-9756 (online)

Turinys

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI	4
LIETUVOS BANKO BALANSAS	6
LIETUVOS BANKO PELNO (NUOSTOLIO) ATASKAITA	8
AIŠKINAMASIS RAŠTAS	9
1. Metinių finansinių ataskaitų sudarymo pagrindai ir pateikimas	9
2. Apskaitos politika	9
3. Finansinė rizika ir jos valdymas	14
4. Su dalyvavimu Eurosistemoje susijusių operacijų finansinės apskaitos principai	15
5. Pastabos dėl balanso	19
6. Pastabos dėl pelno (nuostolio) ataskaitos	29
7. Kitos pastabos	33

Nepriklausomo auditoriaus išvada

Lietuvos Respublikos Seimui

Mūsų nuomonė

Mūsų nuomone, finansinių ataskaitų rinkinys parodo tikrą ir teisingą Lietuvos Banko (toliau – Bankas) 2017 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ir tuomet pasibaigusių metų finansinės veiklos rezultatų vaizdą pagal Europos Centrinio Banko (ECB) valdančiosios tarybos patvirtintas ECB gaires (ES) 2016/2249 dėl Europos centrinių bankų sistemos apskaitos ir finansinės atskaitomybės teisinio pagrindo (ECB/2016/34), Lietuvos banko įstatymą bei Lietuvos banko valdybos patvirtintą Lietuvos banko apskaitos politiką.

Mūsų audito apimtis

Banko finansinių ataskaitų rinkinį sudaro:

- 2017 m. gruodžio 31 d. balansas;
- tuomet pasibaigusių metų pelno (nuostolio) ataskaita;
- finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamasis raštas, apimantis reikšmingus apskaitos principus ir kitą aiškinamąją informaciją.

Pagrindas nuomonei pareikšti

Auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus (TAS). Mūsų atsakomybė pagal TAS toliau aprašyta mūsų išvados pastraipoje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų rinkinio auditą“.

Manome, kad gauti audito įrodymai suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei.

Nepriklausomumas

Esame nepriklausomi nuo Banko vadovaujantis Tarptautinių buhalterijų etikos standartų valdybos Buhalterijų profesionalų etikos kodeksu (TBESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu, kurie taikytini atliekant finansinių ataskaitų rinkinio auditą Lietuvos Respublikoje. Taip pat laikomės kitų TBESV kodekse bei Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatyme numatytų etikos reikalavimų.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansinių ataskaitų rinkinį

Vadovybė yra atsakinga už finansinių ataskaitų rinkinio parengimą ir teisingą pateikimą pagal Europos Centrinio Banko (ECB) valdančiosios tarybos patvirtintas ECB gaires (ES) 2016/2249 dėl Europos centrinių bankų sistemos apskaitos ir finansinės atskaitomybės teisinio pagrindo (ECB/2016/34), Lietuvos banko įstatymą bei Lietuvos banko valdybos patvirtintą Lietuvos banko apskaitos politiką, bei už tokią vidaus kontrolės sistemą, kuri, vadovybės nuomone, yra būtina finansinių ataskaitų rinkinio parengimui be reikšmingų iškraipymų, galinčių atsirasti dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansinių ataskaitų rinkinį vadovybė privalo įvertinti Banko gebėjimą toliau tęsti veiklą ir atitinkamai atskleisti dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Banką ar nutraukti jos veiklą, arba yra priversta tą padaryti, neturėdama jokios kitos realios alternatyvos.

Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti Banko finansinių ataskaitų rinkinio rengimo procesą.

UAB „PricewaterhouseCoopers“, J. Jasinskio g. 16B, LT-03163 Vilnius, Lietuva
Tel. +370 (5) 239 2300, faks. +370 (5) 239 2301, el. p. vilnius@lt.pwc.com, www.pwc.com/lt

Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų rinkinio auditą

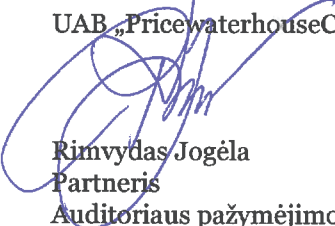
Mūsų tikslas – gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinių ataskaitų rinkinys kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytas dėl apgaulės ar klaidos, ir parengti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, tačiau jis nėra garantija, kad auditas, atliktas pagal TAS, visada atskleis reikšmingą iškraipymą, jei toks yra. Iškraipymai, galintys atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jei galima pagrįstai numatyti, kad kiekvienas atskirai ar visi kartu jie gali turėti įtakos finansinių ataskaitų rinkinio naudotojų priimamiems ekonominiams sprendimams remiantis šiuo finansinių ataskaitų rinkiniu.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priimame profesinius sprendimus ir vadovaujamės profesinio skepticizmo principu. Taip pat:

- nustatome ir įvertiname finansinių ataskaitų rinkinio reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės ar klaidos rizikas, suplanuojame ir atliekame procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surenkame audito įrodymus, kurie suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidos neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas.
- išsiaiškiname su auditu susijusią vidaus kontrolę, kad galėtume parengti esant konkrečioms aplinkybėms tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Banko vidaus kontrolės efektyvumą.
- įvertiname taikomų apskaitos principų tinkamumą bei vadovybės naudojamų apskaitinių įvertinimų ir susijusių atskleidimų pagrįstumą.
- padarome išvadą dėl vadovybės taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais audito įrodymais, egzistuoja su įvykiais ar sąlygomis susijęs reikšmingas neapibrėžtumas, dėl kurio gali kilti reikšmingų abejonių dėl Banko gebėjimo tęsti veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinių ataskaitų rinkinyje arba, jei tokių atskleidimų nepakanka, privalome modifikuoti savo nuomonę. Mūsų išvados pagrįstos audito įrodymais, surinktais iki auditoriaus išvados išleidimo dienos. Tačiau būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Bankas negalės toliau tęsti savo veiklos.
- įvertiname bendrą finansinių ataskaitų rinkinio pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinių ataskaitų rinkinyje pateikti pagrindžiantys sandoriai bei įvykiai taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją.

Mes, be kitų dalykų, informuojame už valdymą atsakingus asmenis apie planuojamą audito apimtį, audito atlikimo laiką ir reikšmingus pastebėjimus audito metu, įskaitant visus svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatėme audito metu.

UAB „PricewaterhouseCoopers“ vardu

Rimvydas Jogėla
Partneris
Auditoriaus pažymėjimo Nr.000457

Vilnius, Lietuvos Respublika
2018 m. balandžio 3 d.

Lietuvos banko balansas

(tūkst. Eur)

	Pastabos	2017 12 31	2016 12 31
TURTAS			
1. Auksas ir gautinas auksas	1	202 484	205 508
2. Pretenzijos ne euro zonos rezidentams užsienio valiuta		4 003 379	2 735 714
Iš TVF gautinos lėšos	2	163 092	175 044
Sąskaitos bankuose ir investicijos į vertybinius popierius, išorės paskolos ir kitas išorės turtas	3	3 840 288	2 560 670
3. Pretenzijos euro zonos rezidentams užsienio valiuta	4	9	137 272
4. Pretenzijos ne euro zonos rezidentams eurai	5	8 934	71 439
5. Su pinigų politikos operacijomis susijęs skolinimas euro zonos kredito įstaigoms eurai	6	303 000	303 000
Pagrindinės refinansavimo operacijos		-	-
Ilgesnės trukmės refinansavimo operacijos		303 000	303 000
Koreguojamosios grįžtamosios operacijos		-	-
Struktūrinės grįžtamosios operacijos		-	-
Ribinio skolinimo galimybė		-	-
Kreditai, susiję su įkaito vertės išlaikymo prievole		-	-
6. Kitos pretenzijos euro zonos kredito įstaigoms eurai	7	12 077	365
7. Euro zonos rezidentų vertybiniai popieriai eurai		10 265 899	6 836 895
Pinigų politikos tikslais laikomi vertybiniai popieriai	8	9 699 423	6 339 625
Kiti vertybiniai popieriai	9	566 476	497 270
8. Valdžios sektoriaus skola eurai		-	-
9. Vidinės Eurosistemos pretenzijos		3 803 146	4 003 096
Dalyvavimas ECB	10	207 183	207 183
Pretenzijos, atitinkančios pervestas užsienio atsargas	11	239 454	239 454
Grynosios pretenzijos, susijusios su eurų banknotų paskirstymu Eurosistemoje	12	3 356 508	3 556 459
Kitos Eurosistemos pretenzijos (grynosios)		-	-
10. Nebaigtų atsiskaitymų lėšos		-	-
11. Kitas turtas		179 639	117 010
Ilgalaikis materialusis ir nematerialusis turtas	13	30 781	30 034
Kitas finansinis turtas	14	3 355	3 355
Nebalansinių priemonių perkainojimo skirtumai	15	71 336	32 578
Sukauptos pajamos ir būsimųjų laikotarpių išlaidos	16	71 466	50 108
Kitas įvairus turtas	17	2 702	936
VISAS TURTAS		18 778 567	14 410 300

Lietuvos banko balansas

(tūkst. Eur)

	Pastabos	2017 12 31	2016 12 31
ĮSIPAREIGOJIMAI			
1. Banknotai apyvartoje	18	6 321 866	6 081 566
2. Įsipareigojimai euro zonos kredito įstaigoms, susiję su pinigų politikos operacijomis, eurai	19	5 077 380	2 481 461
Einamosios sąskaitos (įskaitant privalomųjų atsargų sistemą)		5 077 380	2 481 461
Indėlių galimybė		-	-
Terminuotieji indėliai		-	-
Koreguojamosios grįžtamosios operacijos		-	-
Indėliai, susiję su įkaito vertės išlaikymo prievole		-	-
3. Kiti įsipareigojimai euro zonos kredito įstaigoms eurai	20	1 200	-
4. Išleisti skolos sertifikatai		-	-
5. Įsipareigojimai kitiems euro zonos rezidentams eurai	21	1 868 929	691 063
Įsipareigojimai valdžios sektoriui		1 840 777	689 958
Kiti įsipareigojimai		28 153	1 105
6. Įsipareigojimai ne euro zonos rezidentams eurai	22	11 400	21 362
7. Įsipareigojimai euro zonos rezidentams užsienio valiuta	23	224 770	372 947
8. Įsipareigojimai ne euro zonos rezidentams užsienio valiuta	24	31 936	45 815
9. TVF suteiktų specialiųjų skolinimosi teisių atitikmuo	25	162 985	174 924
10. Vidiniai Eurosistemos įsipareigojimai		3 985 282	3 536 746
Grynieji įsipareigojimai, susiję su eurų banknotų paskirstymu Eurosistemoje		-	-
Kiti Eurosistemos įsipareigojimai (grynieji)	26	3 985 282	3 536 746
11. Nebaigtų atsiskaitymų lėšos	27	21 469	1 300
12. Kiti įsipareigojimai		270 813	217 826
Nebalansinių priemonių perkainojimo skirtumai	15	47 626	5 023
Sukauptos išlaidos ir būsimųjų laikotarpių pajamos	28	9 025	4 190
Kiti įvairūs įsipareigojimai	29	214 162	208 613
13. Atidėjiniai	30	106 895	105 728
14. Perkainojimo sąskaitos	31	217 327	223 661
15. Kapitalas	32	444 389	428 896
Įstatinis kapitalas		60 000	60 000
Atsargos kapitalas		384 389	368 896
16. Pelnas	43	31 926	27 004
VISI ĮSIPAREIGOJIMAI		18 778 567	14 410 300

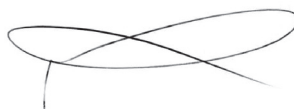
Lietuvos banko pelno (nuostolio) ataskaita

(tūkst. Eur)

	Pastabos	2017 m.	2016 m.
Palūkanų pajamos		64 810	34 240
Palūkanų išlaidos		(6 504)	(3 664)
1. Grynosios palūkanų pajamos	33	58 306	30 576
Grynosios realizuotosios pajamos (išlaidos) iš finansinių operacijų		6 125	28 557
Finansinių straipsnių vertės sumažėjimas		(50 406)	(6 390)
Pervedimai į atidėjinius rizikoms		–	(56 500)
2. Grynasios finansinių operacijų, vertės sumažėjimo ir atidėjinių rizikoms rezultatas	34	(44 281)	(34 334)
Komisinių ir kitų atlygių pajamos		7 091	6 028
Komisinių ir kitų atlygių išlaidos		(1 852)	(1 282)
3. Grynosios komisinių ir kitų atlygių pajamos	35	5 239	4 747
4. Pajamos iš nuosavybės finansinių priemonių	36	10 900	13 190
5. Grynasios pinigų politikos pajamų paskirstymo rezultatas	37	34 670	47 924
6. Kitos pajamos	38	1 216	1 207
GRYNOSIOS PAJAMOS		66 050	63 310
7. Personalo išlaikymo išlaidos	39	(16 317)	(14 771)
8. Administracinės išlaidos	40	(8 449)	(8 348)
9. Turto nusidėvėjimo ir amortizacijos išlaidos	13	(2 997)	(2 102)
10. Banknotų gamybos išlaidos	41	(2 307)	(9 344)
11. Kitos išlaidos	42	(4 054)	(1 740)
PELNAS	43	31 926	27 004

Lietuvos banko 2017 m. finansinių ataskaitų rinkinys patvirtintas Lietuvos banko valdybos 2018 m. kovo 29 d. nutarimu Nr. 03-50.

Valdybos pirmininkas

Vitas Vasiliauskas

Organizacijos tarnybos
Apskaitos departamento direktorė

Lina Našlėnienė

Aiškinamasis raštas

1. METINIŲ FINANSINIŲ ATASKAITŲ SUDARYMO PAGRINDAI IR PATEIKIMAS

Nuo 2015 m. sausio 1 d. Lietuva yra euro zonos narė.

Lietuvos bankas finansinę apskaitą tvarko ir metines finansines ataskaitas sudaro vadovaudamasis Europos Centrinio Banko (toliau – ECB) valdančiosios tarybos patvirtintomis ECB gairėmis (ES) 2016/2249 dėl Europos centrinių bankų sistemos apskaitos ir finansinės atskaitomybės teisinio pagrindo (ECB/2016/34) (toliau – Apskaitos gairės), Lietuvos banko įstatymu ir Lietuvos banko valdybos patvirtinta Lietuvos banko apskaitos politika. Tose finansinės apskaitos srityse, kurių nereglamentuoja Apskaitos gairės ir Lietuvos banko apskaitos politika ir kai nėra atitinkamai sričiai taikomų ECB reikalavimų arba nurodymų, vadovujamasi ES teisės aktais patvirtintų tarptautinių apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų principais.

Lietuvos banko balanse, pelno (nuostolio) ataskaitoje ir pastabose pateikiami suminiai skaičiai dėl apvalinimo gali nesutapti su juos sudarančių skaičių suma.

2. APSKAITOS POLITIKA

2.1. BENDRIEJI PRINCIPAI

Lietuvos banko finansinė apskaita tvarkoma vadovaujantis šiais pagrindiniais apskaitos principais: veiklos tęstinumo, kaupimo, įvykių po balanso pripažinimo.

Kokybinės Lietuvos banko sudaromų metinių finansinių ataskaitų savybės yra šios: ekonominė realybė ir skaidrumas, atsargumas, reikšmingumas, nuoseklumas ir palyginamumas.

Auksas, apyvartiniai vertybiniai popieriai ir kitas finansinio turto sudėtyje esantis balansinis ir nebalansinis turtas bei įsipareigojimai (toliau – finansiniai straipsniai) į finansinę apskaitą įrašomi įsigijimo (sandorio) verte ir metinėse finansinėse ataskaitose

parodomi pagal jų rinkos kainą (išskyrus amortizuota verte vertinamus skolos vertybinius popierius). Kiekvienos emisijos skolos ir nuosavybės apyvartinių vertybinių popierių ir kiekvieno išvestinio sandorio perkainojimo pagal rinkos kainą rezultatų apskaita tvarkoma atskirai.

Finansiniai straipsniai užsienio valiuta metinėse finansinėse ataskaitose parodomi eurai pagal rinkos kursą¹. Aukso ir kiekvienos užsienio valiutos perkainojimo pagal rinkos kursą rezultatų apskaita tvarkoma atskirai.

Nerealizuotasis perkainojimo nuostolis, susidaręs finansinių metų pabaigoje dėl atskiro finansinio straipsnio perkainojimo pagal rinkos kainą ar rinkos kursą ir viršijantis į perkainojimo sąskaitą įrašytą ankstesnį su tuo pačiu finansiniu straipsniu susijusį nerealizuotąjį perkainojimo prieaugį, pripažįstamas einamųjų finansinių metų išlaidomis. Šis nerealizuotasis perkainojimo nuostolis negali būti dengiamas paskesniais metais dėl rinkos kainos ar rinkos kurso pokyčių susidariusiu to paties finansinio straipsnio perkainojimo prieaugiu arba kompensuojamas kito finansinio straipsnio perkainojimo prieaugiu.

Nerealizuotasis perkainojimo prieaugis, susidaręs finansinių metų pabaigoje dėl atskiro finansinio straipsnio perkainojimo pagal rinkos kainą ir rinkos kursą, parodomas perkainojimo sąskaitose.

Apskaičiuojant realizuotuosius ir nerealizuotuosius rezultatus iš aukso, vertybinių popierių ir užsienio valiutos, šių finansinių straipsnių įsigijimo vertei nustatyti taikomas vidurkinio kurso ir vidurkinės kainos metodas.

Pajamos ir išlaidos apskaitoje pripažįstamos tuo metu, kai jos uždirbamos arba patiriamos, o ne tada, kai jos gaunamos arba sumokamos. Pajamos ir išlaidos užsienio valiuta pripažįstamos eurai pagal jų įtraukimo į apskaitą dienos rinkos kursą ir tą dieną daro įtaką atitinkamos užsienio valiutos pozicijai.

¹ Rinkos kursas – euro ir užsienio valiutos orientacinis kursas, nustatomas kasdienės suderinimo tarp ECBS centrinių bankų bei kitų centrinių bankų procedūros metu ir skelbiamas ECB.

2.2. UŽSIENIO VALIUTA

Euro ir užsienio valiutų, kuriomis Lietuvos bankas turi didžiausias pozicijas, rinkos kursai

(valiutos vnt. už 1 Eur)

Valiutos pavadinimas	Kodas	2017 12 31	2016 12 31	Pokytis, proc.
Šveicarijos frankas	CHF	1,17020	1,07390	9,0
JAV doleris	USD	1,19930	1,05410	13,8
Japonijos jena	JPY	135,010	123,400	9,4
Specialiosios skolinimosi teisės (SST)	XDR	0,84203	0,78456	7,3
Kinijos juanis	CNY	7,80440	7,32020	6,6
Kanados doleris	CAD	1,50390	1,41880	6,0
Didžiosios Britanijos svaras sterlingų	GBP	0,88723	0,85618	3,6

Užsienio valiutos vidurkinis kursas perskaičiuojamas kiekvieną dieną, kai padidėja atitinkamos užsienio valiutos pozicija, o kai ji sumažėja, skaičiuojamas realizuotasis rezultatas.

Finansinių metų pabaigoje išlaidomis pripažinus nerealizuotą atskiros užsienio valiutos perkainojimo nuostolį, šios užsienio valiutos vidurkinis kursas tikslinamas pagal tų finansinių metų paskutinės darbo dienos rinkos kursą.

2.3. AUKSAS

Auksas metinėse finansinėse ataskaitose parodomas pagal finansinių metų paskutinės darbo dienos vienos Trojos uncijos rinkos kainą eurais.

Finansinių metų pabaigoje išlaidomis pripažinus nerealizuotą aukso perkainojimo nuostolį, aukso vidurkinė kaina tikslinama pagal finansinių metų paskutinės darbo dienos rinkos kainą.

Operacijos, susijusios su aukso apskaitos sandoriais, apskaitoje parodomos taip pat kaip ir atpirkimo skolinimosi sandoriai.

2.4. APYVARTINIAI VERTYBINIAI POPIERIAI

Apyvartiniai skolos ir nuosavybės vertybiniai popieriai į balansinę apskaitą įtraukiami įsigijimo verte atsiskaitymo pagal sandorį dieną.

Pinigų politikos tikslais ir iki išpirkimo termino laikomi skolos vertybiniai popieriai balanse parodomi amortizuota verte, atėmus jų vertės sumažėjimą. Kiti apyvartiniai vertybiniai popieriai balanse parodomi pagal balanso dienos rinkos kainą arba taikant atitinkamą pajamingumo kreivę. Perkainojimo rezultatai dėl vertybinių popierių rinkos kainos ir dėl užsienio valiutos rinkos kurso pokyčių parodomi atskirose perkainojimo sąskaitose.

Kiekvienos emisijos vertybinių popierių vidurkinė kaina perskaičiuojama darbo dienos pabaigoje atsižvelgiant į visų per dieną

įsigytų tos pačios emisijos vertybinių popierių kiekį ir jų dienos pirkimų vidurkinę kainą. Pagal šią perskaičiuotą vidurkinę kainą apskaičiuojamos tą pačią dieną parduotų tos emisijos vertybinių popierių realizuotosios pajamos arba išlaidos.

Su skolos vertybiniais popieriais kartu nupirkta atkarpos išmoka į vertybinių popierių įsigijimo vertę neįskaitoma, apskaitoje ji parodoma atskirame balanso straipsnyje kaip kitas turtas.

Su nuosavybės vertybiniais popieriais kartu nupirktų dividendų suma įtraukiama į įsigijimo vertę. Dividendai, nupirkti po jų paskelbimo dienos, apskaitoje parodomi atskirame balanso straipsnyje kaip kitas turtas.

Skolos vertybinių popierių įsigijimo vertės ir nominaliosios vertės skirtumas – nuolaida arba premija – pripažįstamas pajamomis arba išlaidomis tolygiai kiekvieną dieną nuo atsiskaitymo pagal pirkimo sandorį dienos iki skolos vertybinių popierių išpirkimo arba atsiskaitymo pagal pardavimo sandorį dienos. Su infliacija susietų vertybinių popierių nominalo vertė indeksuojama pagal infliacijos indeksą kiekvieną dieną nuo atsiskaitymo pagal pirkimo sandorį dienos iki vertybinių popierių išpirkimo arba atsiskaitymo pagal pardavimo sandorį dienos, nominalo vertės pokytį pripažįstant palūkanų pajamomis arba išlaidomis.

Skolos vertybinių popierių be atkarpos nuolaida kaupiama taikant vidinės grąžos normą (angl. *internal rate of return*), o skolos vertybinių popierių su atkarpa nuolaida arba premija – taikant tiesinį metodą.

Finansinių metų pabaigoje išlaidomis pripažinus nerealizuotą atskiros emisijos vertybinių popierių perkainojimo nuostolį, šios emisijos vertybinių popierių vidurkinė kaina tikslinama pagal finansinių metų paskutinės darbo dienos jų rinkos kainą.

2.5. NEAPYVARTINĖS NUOSAVYBĖS PRIEMONĖS

Neapyvartinės nuosavybės priemonės – tai Lietuvos banko reikmėms laikomos ilgalaikės investicijos į nuosavybės vertybinius popierius siekiant dalyvauti tam tikros įmonės, kurios nuosavybės vertybiniais popieriais viešai neprekiuojama ir jų kaina nėra kotiruojama rinkoje, veikloje. Apskaitoje šios investicijos parodomos įsigijimo verte, atsižvelgus į šių nuosavybės priemonių vertės sumažėjimą.

2.6. PAJAMOS IR IŠLAIDOS

Palūkanos iš atitinkamo finansinio straipsnio ar priemonės pelno (nuostolio) ataskaitoje parodomos grynąja verte (palūkanų pajamos mažinamos su tuo pačiu finansiniu straipsniu ar priemone susijusiomis palūkanų išlaidomis).

Realizuotosios pajamos ir išlaidos, susijusios su užsienio valiutos, aukso ir vertybinių popierių pardavimu, įtraukiamos į pajamų ir išlaidų sąskaitas. Šios pajamos ir išlaidos apskaičiuojamos atsižvelgiant į atitinkamo finansinio straipsnio vidurkinį kursą arba kainą.

Finansinių straipsnių nerealizuotieji perkainojimo prieaugiai nepripažįstami pajamomis, jie parodomi perkainojimo sąskaitose. Nerealizuotieji perkainojimo nuostoliai, viršijantys su atitinkamu finansiniu straipsniu susijusį perkainojimo prieaugį, finansinių metų pabaigoje pripažįstami išlaidomis.

Turto vertės sumažėjimas pripažįstamas išlaidomis ir nėra panaikinamas paskesniais metais, nebent vertė padidėja, o tą padidėjimą galima susieti su pastebimu įvykiu, įvykusių po to, kai vertės sumažėjimas buvo pirmą kartą įtrauktas į apskaitą.

Dividendai iš apyvartinių nuosavybės vertybinių popierių į apskaitą įtraukiami, kai yra paskelbiami, o dividendai iš nuosavybės priemonių, laikomų banko reikmėms, – kai jie gaunami arba gaunamas pranešimas apie jų paskirstymą.

2.7. GRĮŽTAMIEJI SANDORIAI

Grįžtamieji sandoriai yra operacijos, kurias atlikdamas Lietuvos bankas perka arba parduoda turtą sudarydamas atpirkimo sandorį arba vykdo įkaitu užtikrintas kredito operacijas.

Atpirkimo skolinimosi sandoriai apskaitoje parodomi kaip įkeičiami užtikrinti kitų sandorių šalių indėliai: balanso įsipareigojimų

dalyje įrašomi įsipareigojimai grąžinti pinigus, o finansinis turtas, sutartyje nurodytas kaip įkaitas (jis pagal šiuos sandorius yra parduodamas ir atperkamas), sandorių galiojimo laikotarpiu ir toliau rodomas balanso turto dalyje.

Atpirkimo investavimo sandoriai apskaitoje parodomi balanso turto dalyje kaip banko suteikti kreditai, o gautas įkaitas, kuris pagal šiuos sandorius yra perkamas, o vėliau parduodamas, sandorių galiojimo laikotarpiu banko balanse nepažįstamas ir neperkainojamas. Kaip įkaitas gautos piniginių lėšos rodomos balanso įsipareigojimų dalyje.

Atpirkimo investavimo ir atpirkimo skolinimosi sandoriuose numatyto įkaito pirkimo ir atpirkimo verčių skirtumas pripažįstamas palūkanų pajamomis arba išlaidomis tolygiai kiekvieną dieną per visą sandorio galiojimo laikotarpį.

2.8. VALIUTŲ KEITIMO SANDORIAI

Pagal neatidėliotinus valiutų keitimo sandorius, išankstinius valiutų keitimo sandorius ir valiutų apsiskeitimo sandorius gautina ir mokėtina užsienio valiuta turi įtakos atitinkamos užsienio valiutos pozicijai sandorio sudarymo dieną ir parodoma nebalansinėse sąskaitose nuo sandorio sudarymo iki atsiskaitymo dienos.

Skirtumas tarp išankstinio valiutų keitimo ar valiutų apsiskeitimo sandorio vertės neatidėliotinu kursu ir sandorio vertės išankstiniu kursu pripažįstamas palūkanų pajamomis arba išlaidomis, kurios kaupiamos tolygiai kiekvieną dieną per visą sandorio galiojimo laikotarpį.

Išankstiniai valiutų keitimo sandoriai be įvykdymo (angl. *non-deliverable foreign exchange forwards*) nuo jų sudarymo dienos iki pabaigos dienos parodomi nebalansinėje apskaitoje tariamąja verte, apskaičiuota pagal sandorio išankstinį kursą. Šių sandorių vertė balanse parodoma pagal finansinių metų paskutinės darbo dienos jų rinkos kainą. Finansinių metų pabaigoje išlaidomis pripažinus sandorių perkainojimo nuostolį, jis parodomas balanso įsipareigojimų dalyje kaip nebalansinių priemonių perkainojimo skirtumas. Skirtumas tarp sandorio išankstinio kurso ir neatidėliotino kurso, galiosiančio atsiskaitymo pagal sandorį dieną, atsižvelgus į sukauptą vertės sumažėjimą, pripažįstamas realizuotosiomis pajamomis arba išlaidomis.

2.9. IŠANKSTINIAI VERTYBINIŲ POPIERIŲ SANDORIAI

Pagal išankstinius vertybinių popierių sandorius perkami arba parduodami vertybiniai popieriai parodomi nebalansinėje apskaitoje nuo sandorio sudarymo iki atsiskaitymo dienos sandorėje numatyta išankstine vertybinių popierių kaina (angl. *forward price of the transaction*). Šių sandorių vertė balanse parodoma pagal finansinių metų paskutinės darbo dienos jų išankstinę rinkos kainą.

Išankstinių vertybinių popierių sandorių atsiskaitymo dieną vertybinių popierių pirkimo arba pardavimo operacijos parodomos balansinėse sąskaitose pagal šių vertybinių popierių tos dienos rinkos kainą, o šios kainos ir sandorio kainos skirtumas pripažįstamas realizuotomis pajamomis arba išlaidomis.

2.10. PALŪKANŲ NORMŲ SANDORIAI

Palūkanų normų ateities sandoriai nuo jų sudarymo dienos iki nutraukimo arba įvykdymo dienos parodomi nebalansinėje apskaitoje jų nominaliąja verte. Šių sandorių kasdienis kintamosios maržos pokytis pripažįstamas realizuotomis pajamomis arba išlaidomis.

Palūkanų normų apskaitos sandoriai nuo jų sudarymo dienos iki nutraukimo arba įvykdymo dienos parodomi nebalansinėje apskaitoje tariamąja verte. Šių sandorių vertė balanse parodoma pagal finansinių metų paskutinės darbo dienos jų rinkos kainą. Finansinių metų pabaigoje išlaidomis pripažinus sandorio perkainojimo nuostolį, jis parodomas balanso įsipareigojimų

dalyje kaip nebalansinių priemonių perkainojimo skirtumas ir yra amortizuojamas tiesiniu metodu iki sandorio pabaigos dienos. Palūkanų pajamos ir išlaidos kaupiamos tolygiai kiekvieną dieną per visą sandorio galiojimo laiką.

2.11. ILGALAIKIS MATERIALIUSIS IR NEMATERIALIUSIS TURTAS

Prie ilgalaikio materialiojo turto priskiriami materialieji turto objektai, kurie nenusidėvi per vienus metus ir kurių įsigijimo vertė (įskaitant pridėtinės vertės mokestį) yra ne mažesnė kaip 2 000 Eur. Prie ilgalaikio nematerialiojo turto priskiriami materialios substancijos neturintys turto objektai, teikiantys ekonominę naudą ne trumpiau kaip vienus metus ir kurių įsigijimo vertė ne mažesnė kaip 2 000 Eur. Ilgalaikis materialusis ir nematerialusis turtas apskaitoje pripažįstamas įsigijimo verte, kuri mažinama jo sukauptu nusidėvėjimu (amortizacija). Banko viduje sukurtas materialusis ir nematerialusis turtas apskaitoje pripažįstamas, jeigu atitinka pripažinimo ilgalaikiu turtu kriterijus. Tokio turto įsigijimo vertę sudaro tiesiogiai sukurtas turtas dalyvavusių Lietuvos banko tarnautojų išlaikymo išlaidų dalis, turto sukūrimui įsigytų paslaugų, sunaudoto turto ir (arba) jo nusidėvėjimo (amortizacijos) išlaidos. Nebaigto kurti arba rekonstruoti ilgalaikio turto, meno kūrinių, muziejaus fondų, į kultūros vertybių registrą įtraukto materialiojo turto, išskyrus pastatus, nusidėvėjimas neskaičiuojamas. Kito ilgalaikio turto nusidėvėjimas (amortizacija) skaičiuojamas visą numatytą turto naudingo tarnavimo laiką taikant tiesinį metodą. Nustačius, kad ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikas reikšmingai pasikeitė, tikslinamas likęs nusidėvėjimo (amortizacijos) laikotarpis.

Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikas

Ilgalaikis turtas	Metai
Materialusis turtas	
Pastatai	33–59
Pinigų skaičiavimo įranga	7–12
Kompiuterių įranga	3–7
Kitas inventorių (baldai, kabinetų įranga ir kt.)	5–30
Nematerialusis turtas	3–10

Kai yra požymių, kad nekilnojamojo turto vertė reikšmingai sumažėjo, šio turto įsigijimo vertė finansinių metų pabaigoje mažinama nuostolio dėl vertės sumažėjimo suma.

Pardavus ilgalaikį turtą, šio turto pardavimo vertės ir jo balanse parodytos vertės skirtumas pripažįstamas pajamomis arba išlaidomis.

Ilgalaikio turto palaikymo ir priežiūros išlaidos pripažįstamos tada, kai jos patiriamos.

2.12. BANKNOTAI IR MONETOS APYVARTOJE

Euro zonos nacionaliniai centriniai bankai ir ECB, kurie kartu sudaro Eurosistemą, išleidžia eurų banknotus². Bendra apyvartoje cirkuliuojančių eurų banknotų vertė paskirstoma Eurosistemos centriniams bankams kiekvieno mėnesio paskutinę darbo dieną pagal banknotų paskirstymo raktą³.

ECB skiriama 8 proc. visų apyvartoje cirkuliuojančių eurų banknotų vertės. Kiti 92 proc. paskirstomi Eurosistemos nacionaliniams centriniams bankams pagal Eurosistemos kapitalo raktą. Kiekvienam nacionaliniam centriniam bankui (toliau – NCB) paskirstytų banknotų dalis atskleidžiama jų balanso įsipareigojimų straipsnyje „Banknotai apyvartoje“.

Skirtumas tarp kiekvienam NCB pagal banknotų paskirstymo raktą paskirstytos banknotų vertės ir faktiškai į apyvartą išleistų banknotų vertės parodomas kaip vidinis Eurosistemos likutis, už kurį gaunamos arba mokamos palūkanos⁴, skaičiuojamos pagal ribinę palūkanų normą, taikomą Eurosistemos pagrindinių refinansavimo operacijų aukcionuose⁵.

Šios palūkanų pajamos arba išlaidos atskleidžiamos pelno (nuostolio) ataskaitos 1 straipsnyje „Grynosios palūkanų pajamos“ (žr. 33 pastabą).

Siekiant sumažinti pinigų politikos pajamų svyravimus prie Eurosistemos prisijungus naujiems nariams, šių narių grynosios vidinės Eurosistemos pretenzijos (įsipareigojimai) dėl eurų banknotų apyvartoje paskirstymo tikslinamos kompensacine suma, kuri pradedama taikyti euro įvedimo metais ir tolygiai mažinama per kitus penkerius metus. Lietuvos bankui kompensacinės sumos taikymo laikotarpis baigsis 2020 m. gruodžio 31 d. ir nuo 2021 m. sausio 1 d. palūkanų pajamos bus skaičiuojamos už visą grynujų Lietuvos banko pretenzijų dėl eurų banknotų paskirstymo sumą.

Lietuvos banko į apyvartą išleistų apyvartinių eurų monetų nominalioji vertė parodoma balanso 12 straipsnyje „Kiti įsipareigojimai“.

Lietuvos banko į apyvartą išleistų ir po euro įvedimo iš apyvartos negražintų litų⁶ banknotų ir apyvartinių litų monetų nominalioji vertė parodoma balanso 12 straipsnyje „Kiti įsipareigojimai“. Statistinio prognozavimo metodais patikimai įvertinus, kad įsipareigojimo priimti litų banknotus ar monetas vertė reikšmingai skiriasi nuo parodytos balansinėje apskaitoje, šio įsipareigojimo vertė nurašoma iš balanso, sudarant atidėjinius apskaičiuotai įsipareigojimo vertei, o skirtumą tarp apskaičiuoto įsipareigojimo ir banknotų ar monetų nominaliosios vertės pripažįstant pajamomis. Atidėjinių, sudarytų litų banknotams ir monetoms keisti,

vertė gali būti tikslinama atnaujinus litų gražinimų prognozes pagal faktinius duomenis.

Kolekcinį eurų monetų ir kitų numizmatinių vertybių pardavimo vertė (be PVM) pripažįstama pajamomis.

Banknotų ir monetų gamybos ir jų apyvartos išlaidos pripažįstamos, kai yra patiriamos, ir nesiejamos su pinigų išleidimu į apyvartą.

2.13. ATIDĖJINIAI FINANSINĖMS RIZIKOMS IR ĮSIPAREIGOJIMAMS

Lietuvos banko valdyba, siekdama, kad Lietuvos bankas turėtų pakankamai finansinių išteklių, kuriais būtų galima padengti finansinio turto, įskaitant finansinį turtą, įgytą vykdamas Eurosistemos pinigų politikos operacijas, bei su šio turto valdymu susijusių finansinių įsipareigojimų neigiamą vertės pokytį, taip siekdama sudaryti prielaidas apsaugoti Lietuvos banko kapitalą ir finansinio turto realiąją vertę, formuoja atidėjinius tikėtiniams valiutos kurso, palūkanų normos, aukso kainos ir kredito rizikoms (toliau – atidėjiniai rizikoms).

Šie atidėjiniai sudaromi Lietuvos banko valdybos nustatyta tvarka ir siekiama, kad atidėjinių suma padengtų Lietuvos bankui tenkančią rizikos vertę, nustatytą pagal ECB valdančiosios tarybos aprobuotą rizikos vertinimo metodologiją, taikant tikėtino vertės trūkumo (angl. *expected shortfall*) rodiklį ir 99 proc. patikimumo lygmenį (ES99%). Atidėjiniai rizikoms gali būti panaudoti su finansinio turto operacijomis susijusioms grynosioms išlaidoms (realizuotiesiems rezultatams, nerealizuotiesiems perkainojimo nuostoliams ir vertės sumažėjimo išlaidoms) ar jų daliai dengti.

Atidėjiniai įseitinėms išmokoms, mokėtiniams tarnautojams, įgytantiems teisę į valstybinio socialinio draudimo pensiją dirbant Lietuvos banke, vertinami atliekant aktuarinius skaičiavimus. Jų dydis nustatomas kaip tarnautojų išėjimo į pensiją metu uždirbtų įseitinių išmokų, apskaičiuotų pagal tarnautojų kaitos rodiklį ir atlyginimų augimo prielaidas, dabartinė vertė taikant ilgalaikio skolinimo palūkanų normą Lietuvos Respublikoje.

Kiti Lietuvos banke sudaromi atidėjiniai įsipareigojimams, tokiems kaip tarnautojų darbo užmokesčiui už kasmetines atostogas, įseitinėms išmokoms ir kompensacijoms ar nurašytiems litų banknotams ir monetoms keisti, nėra diskontuojami dėl santykinai trumpo laikotarpio nuo šių atidėjinių sudarymo iki jų panaudojimo.

Atidėjiniai rizikoms ir įsipareigojimams sudaromi pagal metų pabaigos būklę ir įtraukiami į išlaidų sąskaitas.

2 2010 m. gruodžio 13 d. Sprendimas ECB/2010/29 dėl eurų banknotų emisijos (nauja redakcija), OL L 35, 2011 2 9, p. 26, su pakeitimais.

3 Banknotų paskirstymo raktas – tai procentinės dalys, apskaičiuotos atsižvelgiant į ECB dalį visoje eurų banknotų emisijoje ir taikant pasirašyto kapitalo raktą NCB daliai visoje eurų banknotų emisijoje.

4 2016 m. lapkričio 3 d. Sprendimas ECB/2016/36 dėl valstybių narių, kurių valiuta yra euro, nacionalinių centrinių bankų pinigų politikos pajamų paskirstymo (nauja redakcija), OL L 347, 2016 12 20, p. 26.

5 Ribinė palūkanų norma, taikoma Eurosistemos pagrindinių refinansavimo operacijų aukcionuose, visus 2017 m. buvo lygi 0.

6 Iki euro įvedimo kaip mokestimo priemonė galiojusi nacionalinė valiuta.

3. FINANSINĖ RIZIKA IR JOS VALDYMAS

3.1. SU PINIGŲ POLITIKOS OPERACIJOMIS SUSIJUSIOS FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS

Su pinigų politika susijusio turto ir operacijų rizika valdoma integruotai visos Eurosistemos mastu. Lietuvos bankas šiame rizikos valdymo procese dalyvauja per atstovavimą ECB Rizikos valdymo komitete (angl. *Risk Management Committee*), kuris yra atsakingas už finansinės rizikos, susijusios su Eurosistemos pinigų politikos operacijomis ir Eurosistemos užsienio atsargų investavimu, valdymą.

Vykdamas pinigų politikos operacijas, susiduriama su sandorio šalių skolinimo rizika. Valdant šią riziką, nustatomi patikimumo reikalavimai sandorio šalims, su kuriomis tokios operacijos gali būti vykdomos. Pinigų politikos skolinimo operacijos vykdomos tik su įkaitu. Įkaitas turi atitikti nustatytus tinkamumo reikalavimus ir kitas rizikos kontrolės priemones.

Vertybinių popierių pirkimo operacijų rizikai riboti nustatomi vertybinių popierių, kuriuos Eurosistema gali įsigyti pagal patvirtintas vertybinių popierių pirkimo programas, reikalavimai, ribojama jų įsigijimo apimtis.

Lietuvos bankas užtikrina, kad Lietuvoje registruotos finansų įstaigos, dalyvaujančios pinigų politikos operacijose, ir pagal pinigų politikos operacijas suteiktas įkaitas atitiktų nustatytus reikalavimus, ir kontroliuoja, kaip vykdomi nustatyti rizikos limitai.

3.2. SU LIETUVOS BANKO INVESTICIJOMIS SUSIJUSIOS FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS

Investuodamas su pinigų politikos operacijomis nesusijusį finansinį turtą, Lietuvos bankas susiduria su rinkos, kredito, likvidumo ir atsiskaitymų rizikomis.

Pagrindinė priemonė investicinio portfelio – didžiausios finansinio turto, nesusijusio su pinigų politikos operacijomis, dalies – rinkos rizikai įvertinti ir valdyti yra investicijų vertės pokyčio rizikos (angl. *value-at-risk*) rodiklis, apskaičiuotas vienu metų laikotarpiui taikant 95 procentų patikimumo lygmenį. Šis rodiklis negali būti didesnis kaip 150 mln. Eur. Rizikos biudžeto taikymas užtikrina integruotą rinkos rizikos valdymą, sudaro sąlygas lanksčiau taikyti įvairias investavimo strategijas ir vienu bendru rodikliu

įvertina nuosavybės ir skolos vertybinių popierių riziką. Rizikos vertei apskaičiuoti taikomas rizikos vertinimo modelis, kurį taikant atsižvelgiama į praeities dėsningumus ir į prognozuojamą makroekonominę aplinką. 2017 m. gruodžio 31 d. rizikos vertė buvo 101 mln. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. – 66 mln. Eur).

Siekiant patikimos rizikos valdymo sistemos, kartu su rizikos biudžetu taikomos ir kitos rinkos rizikos valdymo priemonės.

Finansinio turto, nesusijusio su įsipareigojimais užsienio valiuta, valiutos kurso rizikai valdyti nustatomi atvirosios valiutos pozicijos limitai. Finansinio turto dalies, susijusios su įsipareigojimais užsienio valiuta, valiutos kurso rizika eliminuojama investuojant įsipareigojimų valiuta.

Kredito rizika valdoma dirbant tik su patikimomis finansų įstaigomis ir investuojant tik į investicinį reitingą turinčias finansines priemones. Atsižvelgiant į sandorio šalies ar emitento patikimumą, nustatyti emitentų, sandorio šalių ir jų grupių įsipareigojimų Lietuvos bankui dydžio limitai padeda išskaidyti kredito rizikos koncentraciją.

Likvidumo rizika valdoma derinant įsipareigojimų ir juos atitinkančių investicijų trukmę.

Atsiskaitymų rizikai mažinti taikomos įvairios sąskaitų valdymo priemonės: atsiskaitymai vykdomi vienu metu, derinami pinigų srautai, pasirašomos savitarpio įsipareigojimų įskaitymų sutartys.

Valdant finansinę riziką, svarbus vaidmuo tenka tinkamam investicijų paskirstymui, siekiant sumažinti investicijų koncentraciją. Lietuvos bankas 2017 m. investicijų diversifikaciją užtikrino investuodamas į devynių šalių ir daugiau negu dvidešimties emitentų skolos vertybinius popierius. Be to, Lietuvos bankas investuoja ir į biržoje prekiaujamus fondus (angl. *exchange traded funds*), susietus su gerai diversifikuotais nuosavybės ir skolos vertybinių popierių rinkų indeksais.

Valiutos kurso ir palūkanų normos rizikoms valdyti Lietuvos bankas plačiai taiko išvestines finansines priemones. Visos išvestinės finansinės priemonės įtraukiamos vertinant Lietuvos banko finansinio turto investicijų rinkos ir kredito riziką.

4. SU DALYVAVIMU EUROSISTEMOJE SUSIJUSIŲ OPERACIJŲ FINANSINĖS APSKAITOS PRINCIPAI

Šioje dalyje pateikti dėl operacijų, susijusių su dalyvavimu Eurosistemoje, susidariusių pretenzijų ir įsipareigojimų bei pajamų ir išlaidų straipsnių apskaitos principai.

4.1. DALYVAVIMAS ECB KAPITALE

Nacionalinių centrinių bankų dalys pasirašytame ECB kapitale priklauso nuo nustatyto ECB kapitalo raktų, kuris, vadovaujantis Europos centrinių bankų sistemos (ECBS) ir ECB statuto nuostatomis, turi būti tikslinamas kas penkeri metai, remiantis Europos Komisijos duomenimis apie ES valstybių narių gyventojų skaičių ir bendrąjį vidaus produktą (BVP), ir pasikeitus ES valstybių narių skaičiui.

ES šalių centrinių bankų dalyvavimas ECB kapitale⁷

Centrinis bankas	Kapitalo raktas 2017 12 31, proc.	Apmokėtas ECB kapitalas 2017 12 31, Eur	Eurosistemos kapitalo raktas 2017 12 31, proc.
<i>Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique</i>	2,4778	268 222 025	3,52003
<i>Deutsche Bundesbank</i>	17,9973	1 948 208 997	25,56743
<i>Eesti Pank</i>	0,1928	20 870 614	0,27390
<i>Banc Ceannais na hÉireann / Central Bank of Ireland</i>	1,1607	125 645 857	1,64892
<i>Bank of Greece</i>	2,0332	220 094 044	2,88842
<i>Banco de España</i>	8,8409	957 028 050	12,55961
<i>Banque de France</i>	14,1792	1 534 899 402	20,14334
<i>Banca d'Italia</i>	12,3108	1 332 644 970	17,48904
<i>Central Bank of Cyprus</i>	0,1513	16 378 236	0,21494
<i>Latvijas Banka</i>	0,2821	30 537 345	0,40076
Lietuvos bankas	0,4132	44 728 929	0,58700
<i>Banque centrale du Luxembourg</i>	0,2030	21 974 764	0,28839
<i>Bank Ċentrali ta'Malta / Central Bank of Malta</i>	0,0648	7 014 605	0,09206
<i>De Nederlandsche Bank</i>	4,0035	433 379 158	5,68748
<i>Oesterreichische Nationalbank</i>	1,9631	212 505 714	2,78883
<i>Banco de Portugal</i>	1,7434	188 723 173	2,47672
<i>Banka Slovenije</i>	0,3455	37 400 399	0,49083
<i>Národná banka Slovenska</i>	0,7725	83 623 180	1,09743
<i>Suomen Pankki – Finlands Bank</i>	1,2564	136 005 389	1,78487
Iš viso (euro zonos centriniai bankai)	70,3915	7 619 884 851	100,00000
<i>Българска народна банка (Bulgarijos nacionalinis bankas)</i>	0,8590	3 487 005	-
<i>Česká národní banka</i>	1,6075	6 525 450	-
<i>Danmarks Nationalbank</i>	1,4873	6 037 512	-
<i>Hrvatska narodna banka</i>	0,6023	2 444 963	-
<i>Magyar Nemzeti Bank</i>	1,3798	5 601 129	-

⁷ Kapitalo raktas nesikeitė nuo 2014 m. sausio 1 d.

Centrinis bankas	Kapitalo raktas 2017 12 31, proc.	Apmokėtas ECB kapitalas 2017 12 31, Eur	Eurosistemos kapitalo raktas 2017 12 31, proc.
<i>Narodowy Bank Polski</i>	5,1230	20 796 192	–
<i>Banca Națională a României</i>	2,6024	10 564 124	–
<i>Sveriges Riksbank</i>	2,2729	9 226 559	–
<i>Bank of England</i>	13,6743	55 509 148	–
Iš viso (ne euro zonos centriniai bankai)	29,6085	120 192 083	–
Iš viso	100,0000	7 740 076 935	100,00000

Lietuvos banko įnašas į ECB kapitalą atskleidžiamas 10 pastaboje „Dalyvavimas ECB“.

4.2. Į ECB PERVERSTOS UŽSIENIO ATSARGOS

Vadovaudamiesi ECBS ir ECB statuto 48 ir 30 straipsnių nuostatomis, nacionaliniai centriniai bankai, prisijungdami prie Eurosistemos, perveda į ECB užsienio atsargų dalį, apskaičiuotą pagal NCB kapitalo rakto ir jau pervedusių užsienio atsargas nacionalinių centrinių bankų kapitalo raktų sumos santykį.

ECB vidiniai įsipareigojimai, atitinkantys nacionalinių centrinių bankų pervedtas užsienio atsargas, sudarė 40 792 608 tūkst. Eur. Lietuvos banko į ECB perversa užsienio atsargų dalis atskleidžiama 11 pastaboje „Pretenzijos, atitinkančios pervedtas užsienio atsargas“.

Už šias pervedtas užsienio atsargas (išskyrus aukso dalį) nacionaliniams centriniams bankams mokamos palūkanos pagal naujausią žinomą ribinę palūkanų normą, taikomą Eurosistemos pagrindinių refinansavimo operacijų aukcionuose⁸.

4.3. SKOLINIMAS EURO ZONOS KREDITO ĮSTAIGOMS EURAIS

Pagrindinės refinansavimo operacijos: pagrindinės refinansavimo operacijos vykdomos kas savaitę sudarant likvidumą didinančius grįžtamuosius sandorius, kurių terminas yra viena savaitė ir kurie įprastai vykdomi standartinių konkursų būdu. Šios operacijos atlieka pagrindinį vaidmenį reguliuojant palūkanų normas, valdant likvidumą finansų rinkoje ir išreiškiant pinigų politikos poziciją.

Ilgesnės trukmės refinansavimo operacijos: šios operacijos vykdomos siekiant suteikti sandorio šalims papildomą ilgesnės trukmės refinansavimą. 2017 m. šių sandorių terminas buvo 3 mėnesiai. Be to, 2016 m. ECB valdančioji taryba nusprendė vykdyti keturių tikslinių ilgesnės trukmės refinansavimo operacijų seriją. Šių operacijų trukmė yra ketveri metai su galimybe po dvejų metų grąžinti visą ar dalį pasiskolintos sumos. Tikslinėms ilgesnės trukmės refinansavimo operacijoms taikytina palūkanų norma priklausys nuo sandorio šalies skolinimo rezultaty, skaičiuojamų nuo refinansavimo suteikimo dienos iki 2018 m. sausio mėn. Šių operacijų faktinė palūkanų norma bus nustatyta 2018 m., o jos dydis svyruos intervalu nuo pagrindinių

refinansavimo operacijų palūkanų normos iki indėlių galimybės palūkanų normos, buvusių refinansavimo suteikimo metu. Kadangi faktinė šių operacijų palūkanų norma bus žinoma tik 2018 m., o ją patikimai įvertinti šiuo momentu nėra įmanoma, laikantis atsargumo principo, 2017 m. tikslinių ilgesnės trukmės refinansavimo operacijų palūkanoms apskaičiuoti taikyta indėlių galimybės palūkanų norma.

Koreguojamosios grįžtamosios operacijos: jos skirtos rinkos likvidumo situacijai reguliuoti ir palūkanų normoms valdyti, o ypač – švelninti nenumatytų rinkos svyravimų įtakai palūkanų normoms. Atsižvelgiant į jų pobūdį, šios operacijos vykdomos *ad hoc* pagrindu.

Struktūrinės grįžtamosios operacijos: tai grįžtamieji atvirosios rinkos sandoriai, vykdomi koreguojant Eurosistemos struktūrinę likvidumo poziciją finansų sektoriaus atžvilgiu standartinių konkursų būdu.

Ribinio skolinimo galimybė: tai Eurosistemos teikiama nuolatinė galimybė, pagal kurią sandorių šalys už iš anksto nustatytą palūkanų normą ir įkaitą gali gauti iš nacionalinių centrinių bankų vienos nakties paskolą.

Kreditai, susiję su įkaito vertės išlaikymo prievole: jie parodo sandorio šalies sumokėtas pinigines lėšas tais atvejais, kai įkaito vertė viršija nustatytą vertės pokyčio ribą, ir tai reiškia, kad yra įkaito, susijusio su pinigų politikos operacijomis, perviršis.

2017 m. gruodžio 31 d. Eurosistemos nacionalinių centrinių bankų turimo turto, susijusio su pinigų politikos operacijomis, vertė sudarė 764 310 mln. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. – 595 873 mln. Eur). Lietuvos banko turimo turto, susijusio su pinigų politikos operacijomis, dalis 2017 m. gruodžio 31 d. sudarė 303 mln. Eur (žr. 6 pastabą).

Nuostoliai iš pinigų politikos operacijų gali susidaryti, jeigu sandorio šalis neįvykdo savo įsipareigojimų ir jeigu už pinigų politikos operacijas ji pateikė nepakankamą įkaitą. ECB valdančiosios tarybos sprendimu nuostoliai dėl specifinio įkaito, kurį NCB gali priimti savo nuožiūra, nėra paskirstomi tarp Eurosistemos nacionalinių centrinių bankų.

⁸ Ribinė palūkanų norma, taikoma Eurosistemos pagrindinių refinansavimo operacijų aukcionuose, visus 2017 m. buvo lygi 0.

4.4. PINIGŲ POLITIKOS TIKSLAIS LAIKOMI VERTYBINIAI POPIERIAI

2017 m. gruodžio 31 d. ECB ir nacionaliniai centriniai bankai turėjo vertybinių popierių, įsigytų pagal tris padengtų obligacijų pirkimo programas, vertybinių popierių rinkų programą, turtu užtikrintų vertybinių popierių pirkimo programą, viešojo sektoriaus pirkimo programą⁹ ir bendrovių sektoriaus pirkimo programą, kurių vertė sudarė 2 386 012 mln. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. – 1 654 026 mln. Eur). Lietuvos banko pinigų politikos tikslais įsigytų vertybinių popierių dalis 2017 m. gruodžio 31 d. sudarė 9 699 mln. Eur (žr. 8 pastabą).

2017 m. Eurosystema toliau pirkė vertybinius popierius pagal išplėstinę turto pirkimo programą¹⁰, apimančią trečiąją padengtų obligacijų pirkimo programą, turtu užtikrintų vertybinių popierių pirkimo programą, viešojo sektoriaus pirkimo programą ir bendrovių sektoriaus pirkimo programą.

Bendra ECB ir nacionalinių centrinių bankų vykdytų grynųjų pirkimų pagal turto pirkimo programą suma iki 2017 m. kovo mėn. buvo vidutiniškai 80 mlrd. Eur per mėnesį, o nuo 2017 m. balandžio mėn. iki metų pabaigos – 60 mlrd. Eur per mėnesį. Vadovaujantis 2017 m. spalio mėn. ECB valdančiosios tarybos sprendimu, ketinama toliau pirkti vertybinių popierių už 30 mlrd. Eur per mėnesį sumą nuo 2018 m. sausio iki rugsėjo mėn. arba ilgiau, jei tai bus būtina, tačiau bet koku atveju jie bus vykdomi tol, kol ECB valdančioji taryba įsitikins, kad infliacijos raida vėl tapo tvari ir atitinka siekį. Gryniesi pirkimai bus vykdomi kartu reinvestuojant lėšas, gautas iš vertybinių popierių, įsigytų pagal turto pirkimo programą, išpirkimo, suėjus jų terminui.

Pagal visas šias programas įsigyti vertybiniai popieriai Eurosystemos centrinių bankų balansuose parodomi amortizuota verte, sumažinta vertės sumažėjimu. Pagal ECBS ir ECB statuto 32 straipsnio 4 dalį nuostolius, jei tokie susidarytų iš turimų vertybinių popierių pagal trečiąją padengtų obligacijų pirkimo programą, vertybinių popierių rinkų programą, bendrovių sektoriaus pirkimo programą, taip pat iš tarptautinių institucijų vertybinių popierių, turimų pagal viešojo sektoriaus pirkimo programą (ku-

rių bendra vertė 2017 m. gruodžio 31 d. buvo 638 970 mln. Eur), proporcingomis dalimis pagal Eurosystemos kapitalo raktą dengtų visi Eurosystemos nacionaliniai centriniai bankai.

ECB valdančioji taryba reguliariai įvertina finansinę riziką, susijusią su pagal visas šias programas įsigytais vertybiniais popieriais. Vertės sumažėjimas vertinamas kiekvienais metais remiantis numatoma atsiperkamąja verte pagal metų pabaigos būklę. Nustačius, kad vertybinio popieriaus vertė yra sumažėjusi, laikantis atsargumo principo, formuojami atidėjiniai pinigų politikos operacijų nuostoliams padengti. Vertybinių popierių, laikomų pinigų politikos tikslais, kurių vertės sumažėjimo nuostolius proporcingomis dalimis dengia visi Eurosystemos nacionaliniai centriniai bankai, vertės sumažėjimas pripažįstamas kaip pinigų politikos pajamų paskirstymo rezultato dalis.

Lietuvos banko turimų vertybinių popierių vertė atskleidžiama 8 pastaboje „Pinigų politikos tikslais laikomi vertybiniai popieriai“.

4.5. ĮSIPAREIGOJIMAI EURO ZONOS KREDITO ĮSTAIGOMS, SUSIJĘ SU PINIGŲ POLITIKOS OPERACIJOMIS, EURAIS

Indėlių galimybė: Eurosystemos teikiama nuolatinė galimybė, pagal kurią sandorių šalys už iš anksto nustatytą palūkanų normą gali nacionaliniuose centriniuose bankuose padėti vienos nakties indėlių.

Terminuotieji indėliai: šie įsipareigojimai yra nustatyto termino ir fiksuotosios palūkanų normos likvidumo mažinimo koreguojamosios operacijos.

Koreguojamosios grįžtamosios operacijos: tai likvidumą mažinančios grįžtamosios operacijos, kurios atliekamos subalansuoti didelius likvidumo svyravimus.

Indėliai, susiję su įkaito vertės išlaikymo prievole: jie parodo sandorio šalies indėlių pavidalu sumokėtas pinigines lėšas tais atvejais, kai įkaito rinkos vertė yra mažesnė už nustatytą vertės pokyčio ribą, ir tai reiškia, kad trūksta su galiojančiomis pinigų politikos operacijomis susijusio įkaito.

⁹ 2015 m. kovo 4 d. Sprendimas ECB/2015/10 dėl viešojo sektoriaus vertybinių popierių pirkimo antrinėse rinkose programos, OL L 121, 2015 5 14, p. 20.

¹⁰ Daugiau informacijos apie turto pirkimo programą pateikiama ECB interneto svetainėje.

4.6. DALYVAVIMAS MOKĖJIMO SISTEMOJE TARGET2

Dėl per sistemą TARGET2¹¹ atliekamų tarpvalstybinių mokėjimų ES centrinių bankų sąskaitose šioje sistemoje susidaro tarpusavio likučiai. Šie likučiai kasdien yra dengiami tarpusavyje ir tada priskiriami ECB, kiekvienam NCB paliekant vieną grynąją poziciją tik ECB atžvilgiu. Lietuvos banko vidiniai Eurosistemos likučiai, susidarę TARGET2 ECB atžvilgiu, parodomi balanso straipsniuose „Kitos Eurosistemos pretenzijos (grynosios)“ arba „Kiti Eurosistemos įsipareigojimai (grynieji)“.

4.7. PINIGŲ POLITIKOS PAJAMŲ PASKIRSTYMAS

Eurosistemos nacionalinių centrinių bankų pinigų politikos pajamos, uždirbtos vykdant Eurosistemos pinigų politikos funkcijas, pagal ECBS ir ECB statuto 32 straipsnį skaičiuojamos ir paskirstomos nacionaliniams centriniams bankams proporcingai jų Eurosistemos kapitalo raktams kiekvienų finansinių metų pabaigoje.

Eurosistemos NCB pinigų politikos pajamos – tai pajamos, uždirbtos iš nustatyto turto, laikomo įsipareigojimų bazei padengti.

Pagrindiniai nustatyto turto straipsniai: su pinigų politikos operacijomis susijęs skolinimas kredito įstaigoms eurais; pinigų politikos tikslais laikomi vertybiniai popieriai; grynosios vidinės Eurosistemos pretenzijos, atitinkančios ECB pervestas užsienio atsargas, taip pat susidariusios dėl TARGET2 operacijų ir dėl eurų banknotų paskirstymo Eurosistemoje; sukauptos palūkanos už ilgesnio nei vieni metai termino pinigų politikos operacijas; tam tikras kiekis aukso, nustatomas proporcingai kapitalo raktui (laikoma, kad auksas pajamų neuždirba). Laikoma, kad vertybiniai popieriai, įsigyti pagal pirmąją bei antrąją padengtų obligacijų pirkimo programas (ECB sprendimai ECB/2009/16 ir ECB/2011/17), ir vyriausybės vertybiniai popieriai, įsigyti pagal antrinės rinkos viešojo sektoriaus pirkimo programą (ECB sprendimas ECB/2015/10), uždirba pajamų, šių popierių likučiams taikant naujausią žinomą Eurosistemos pagrindinių refinansavimo operacijų ribinę palūkanų normą.

Pagrindiniai įsipareigojimų bazės straipsniai: banknotai apyvartoję; su pinigų politikos operacijomis susiję įsipareigojimai kredito

įstaigoms eurais; grynieji vidiniai Eurosistemos įsipareigojimai dėl TARGET2 operacijų ir dėl eurų banknotų paskirstymo Eurosistemoje. Palūkanos, sumokėtos už šiuos įsipareigojimus, atimamos iš NCB surinktų pinigų politikos pajamų.

Už skirtumą, susidariusį tarp NCB nustatyto turto vertės ir įsipareigojimų bazės vertės, skaičiuojamos palūkanos, tam skirtumui taikant naujausią žinomą Eurosistemos pagrindinių refinansavimo operacijų ribinę palūkanų normą¹².

Suskaiciavus per finansinius metus visų Eurosistemos nacionalinių centrinių bankų uždirbtas pinigų politikos pajamas ir gautą rezultatą paskirsčius nacionaliniams centriniams bankams proporcingai pagal jų kapitalo raktus, skirtumai tarp kiekvieno NCB surinktų (angl. *pooled*) ir pagal Eurosistemos kapitalo raktą jam tenkančių pinigų politikos pajamų apmokami per TARGET2. Lietuvos banko grynasis pinigų politikos pajamų paskirstymo rezultatas atskleistas 37 pastaboje.

4.8. GRYNOJO FINANSINIO TURTO VALDYMAS

Eurosistemos nacionaliniai centriniai bankai ir ECB yra sudarę Susitarimą dėl grynojo finansinio turto (angl. *Agreement on Net Financial Assets*, ANFA), jame nustatytas didžiausias kiekvieno NCB ir ECB ne pinigų politikos tikslais laikomas grynojo finansinio turto dydis ir jo valdymas. Sutartimi reglamentuojama grynąjį finansinį turtą daugiausia sudaro įsipareigojimų bazės lėšos, gautos vykdant pinigų politikos operacijas, kurios tuo metu nėra tiesiogiai naudojamos pinigų politikai vykdyti (žr. Aiškinamojo rašto 4.7 dalį). Tokį turtą įprastai sudaro aukso ir užsienio atsargos, investicijos eurais.

Lietuvos bankas prisijungė prie Susitarimo dėl grynojo finansinio turto nuo 2015 m. sausio 1 d. Lietuvos bankas finansinio turto dydį nustato atsižvelgdamas į rinkos sąlygas ir investavimo galimybes bei apribojimus, tačiau vidutinis finansinio turto dydis negali būti didesnis, nei Susitarime nustatytas, t. y. 5 856 mln. Eur.

¹¹ Transeuropinė automatizuota realaus laiko atskirųjų atsiskaitymų skubių pervedimų sistema.

¹² Ribinė palūkanų norma, taikoma Eurosistemos pagrindinių refinansavimo operacijų aukcionuose, visus 2017 m. buvo lygi 0.

4.9. ECB PELNO PASKIRSTYMAS

ECB pelnas skirstomas pagal ECBS ir ECB statuto 33 straipsnio nuostatas. ECB valdančioji taryba gali priimti sprendimą ECB pajamas arba jų dalį pervesti į atidėjinius, skirtus valiutos kurso, palūkanų normos, kredito ir aukso kainos rizikoms dengti. Kita dalis paskirstoma ECB kapitalo dalininkams proporcingai jų Eurosistemos kapitalo raktui.

Jei ECB valdančioji taryba nenusprendžia kitaip, ECB senjoražo pajamas, gautas iš ECB priskirtų 8 proc. eurų banknotų, taip pat pajamas iš vertybinių popierių, įsigytų pagal vertybinių popierių programas (vertybinių popierių rinkų, trečiąją padengtų obligacijų pirkimo, turtu užtikrintų vertybinių popierių pirkimo ir viešojo sektoriaus pirkimo), ECB paskirsto kitų metų sausio mėn. kaip tarpinį pelną¹³. Gautą tarpinį ECB pelno paskirstymo rezultata euro zonos nacionaliniai centriniai bankai pripažįsta pajamomis tų finansinių metų, kuriais šios pajamos buvo uždirbtos, o ne kuriais buvo gautos.

Galutinį pelną, likusį po tarpinio pelno paskirstymo ir pervedimo į atidėjinius, ECB paskirsto ECB valdančiajai tarybai patvirtinus ECB metines finansines ataskaitas. Gautą galutinį ECB pelno paskirstymo rezultata nacionaliniai centriniai bankai pripažįsta finansinių metų, kuriais jis gautas, pajamomis.

ECB pelno paskirstymo metu pervestos sumos atskleidžiamos pelno (nuostolio) ataskaitos 4 straipsnyje „Pajamos iš nuosavybės finansinių priemonių“ (žr. 36 pastabą).

5. PASTABOS DĖL BALANSO

1 pastaba. Auksas ir gautinas auksas

	2017 12 31	2016 12 31
Aukso kiekis		
Trojos uncijomis	187 159	187 158
Kilogramais	5 821	5 821
Trojos uncijos kaina, Eur	1 081,881	1 098,046
Aukso vertė, tūkst. Eur	202 484	205 508

2017 m. gruodžio 31 d., kaip ir 2016 m. gruodžio 31 d., Lietuvos bankas visą turimą auksą buvo investavęs į aukso apsaugos sandorius.

2 pastaba. Iš TVF gautinos lėšos

(tūkst. Eur)

	2017 12 31	2016 12 31
SST likutis sąskaitoje TVF	163 051	175 000
Grynoji atsargų pozicija TVF	41	44
Iš viso	163 092	175 044

Didžioji Lietuvos banko valdomoje TVF sąskaitoje esančių SST dalis yra TVF Lietuvos Respublikai pagal 2009 m. paskirstymą suteiktų 137 239 tūkst. SST (162 985 tūkst. Eur). Jų atitiktumui parodomas Lietuvos banko balanso įsipareigojimų 9 straipsnyje „TVF suteiktų specialiųjų skolinimosi teisių atitiktumui“. Už TVF sąskaitoje esančių SST likutį Lietuvos bankas gauna palūkanas, o už Lietuvos Respublikos gautas pagal TVF paskirstymą SST moka palūkanas.

SST likučio sąskaitoje TVF vertės sumažėjimą 2017 m. lėmė euro sustiprėjimas SST atžvilgiu.

¹³ 2014 m. gruodžio 15 d. Sprendimas dėl tarpinio Europos Centrinio Banko pajamų paskirstymo (ECB/2014/57) (nauja redakcija), OL L 53, 2015 2 25, p. 24, su pakeitimais.

Grynoji atsargų pozicija Tarptautiniame valiutos fonde

(tūkst. SST)

	2017 12 31	2016 12 31
Lietuvos kvota TVF	441 600	441 600
Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasižadėjimo lakštai	(465 246)	(429 238)
Piniginės lėšos TVF sąskaitoje Lietuvos banke	(1 195)	(1 113)
Vertės pokytis	24 876	(11 215)
Grynoji atsargų pozicija TVF	34	34

Grynoji atsargų pozicija TVF – skirtumas tarp Lietuvos kvotos, nustatytos SST, ir TVF naudai išleistų Lietuvos Respublikos Vyriausybės beprocentių pasižadėjimo lakštų bei TVF sąskaitos Lietuvos banke, skirtos finansinėms operacijoms su TVF, likučio eurai. Dėl euro vertės pokyčio SST atžvilgiu susidaręs skirtumas parodomas kaip vertės pokytis. Lietuvos kvota TVF priklauso Lietuvos Respublikai ir parodo jos balsavimo teisę TVF, taip pat šalies finansinius įsipareigojimus TVF ir galimo skolinimosi iš jo dydį. 99,75 proc. Lietuvos kvotos apmokėta eurai, išreikštais Lietuvos Respublikos Vyriausybės beprocentiais pasižadėjimo lakštais.

Iki 2017 m. pabaigos Lietuvos bankas atliko TVF depozitoriumo funkciją. 2018 m. pradžioje Lietuvos bankas perėmė iš Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir TVF fiskalinės agentūros funkcijas.

3 pastaba. Sąskaitos bankuose ir investicijos į vertybinius popierius, išorės paskolos ir kitas išorės turtas užsienio valiuta

Šį balanso straipsnį sudaro Lietuvos banko sąskaitų likučiai, investicijos į vertybinius popierius ir atpirkimo investavimo sandoriai ne euro zonos šalyse užsienio valiuta.

(tūkst. Eur)

	USD	CHF	JPY	CZK	CAD	Kitos	Iš viso
2017 12 31							
Sąskaitų likučiai	1 810	835 528	580 517	502 696	253	2 261	1 923 064
Skolos vertybiniai popieriai	1 231 790	-	-	-	196 244	241 286	1 669 321
Apyvartiniai nuosavybės vertybiniai popieriai	247 152	-	-	-	-	-	247 152
Atpirkimo investavimo sandoriai	750	-	-	-	-	-	750
Iš viso	1 481 503	835 528	580 517	502 696	196 497	243 547	3 840 288
2016 12 31							
Sąskaitų likučiai	7 300	775 839	709 277	476 848	82	1 170	1 970 515
Skolos vertybiniai popieriai	326 138	-	-	-	87 549	176 183	589 870
Atpirkimo investavimo sandoriai	285	-	-	-	-	-	285
Iš viso	333 723	775 839	709 277	476 848	87 631	177 353	2 560 670

Lietuvos bankas valdo finansines investicijas, naudodamas bendrajai pinigų politikai vykdyti skirtas, tačiau laikinai joms nenaudojamas lėšas (žr. aiškinamojo rašto 4.8 dalį). Siekdamas maksimaliai išskaidyti finansinio turto investavimo riziką ir padidinti investicijų grąžą vidutiniu laikotarpiu, Lietuvos bankas 2017 m. atnaujino strateginį investicijų paskirstymą, įtraukdamas naujas vertybinių popierių rūšis ir kartu padidindamas investicinį portfelį, bei papildomai suformavo 1 mlrd. JAV dolerių rezervų portfelį iš saugių investicijų į JAV vyriausybės vertybinius popierius. JAV dolerių rezervų portfelio valiutos kurso rizika neapdrausta, todėl galimi dideli portfelio vertės eurai svyravimai.

Sąskaitų bankuose ir investicijų į vertybinius popierius, išorės paskolų ir kito išorės turto pasiskirstymas pagal emitento ir sandorio šalies ekonominę erdvę

(tūkst. Eur)

	2017 12 31	2016 12 31
JAV	1 434 638	179 337
Šveicarija	835 528	775 839
Ne euro zonos ES valstybės narės	633 819	595 391
Japonija	601 885	728 247
Kanada	229 227	96 975
Kinija	85 456	89 479
Tarptautinės finansų įstaigos	11 115	65 657
Kitos šalys	8 619	29 745
Iš viso	3 840 288	2 560 670

4 pastaba. Pretenzijos euro zonos rezidentams užsienio valiuta

(tūkst. Eur)

	USD	CHF	Kitos	Iš viso
2017 12 31				
Sąskaitų likučiai	9	0	0	9
Iš viso	9	0	0	9
2016 12 31				
Sąskaitų likučiai	127	0	0	127
Skolos vertybiniai popieriai	137 145	-	-	137 145
Iš viso	137 272	0	0	137 272

5 pastaba. Pretenzijos ne euro zonos rezidentams eurais

Šį balanso straipsnį sudaro Lietuvos banko sąskaitų likučiai ir investicijos į vertybinius popierius ne euro zonos šalyse eurais.

(tūkst. Eur)

	2017 12 31	2016 12 31
Sąskaitų likučiai	8 934	386
Skolos vertybiniai popieriai	-	71 052
Iš viso	8 934	71 439

2017 m. 6 700 tūkst. Eur sąskaitų likučiuose sudaro sandorio šaliai sumokėtas pinigines įkaitas, kuriuo Lietuvos bankas užtikrina savo įsipareigojimų pagal sudarytus sandorius vykdymą.

Pretenzijų ne euro zonos rezidentams eurais pasiskirstymas pagal emitento ir sandorio šalies ekonominę erdvę

(tūkst. Eur)

	2017 12 31	2016 12 31
Ne euro zonos ES valstybės narės	8 934	64 499
Japonija	-	6 937
Tarptautinės finansų įstaigos	-	3
Iš viso	8 934	71 439

6 pastaba. Su pinigų politikos operacijomis susijęs skolinimas euro zonos kredito įstaigoms eurais

(tūkst. Eur)

	2017 12 31	Sudaryta per 2017 m.	2016 12 31
Pagrindinės refinansavimo operacijos	–	6 000	–
Ilgesnės trukmės refinansavimo operacijos	303 000	–	303 000
Iš viso	303 000	6 000	303 000

Šios operacijos apibūdintos Aiškinamojo rašto 4.3 dalyje „Skolinimas euro zonos kredito įstaigoms eurais“.

2017 m. šių pinigų politikos operacijų vertės sumažėjimo nuostolių nebuvo nustatyta.

7 pastaba. Kitos pretenzijos euro zonos kredito įstaigoms eurais

Šiame straipsnyje parodyti su pinigų politikos operacijomis nesusiję Lietuvos banko sąskaitų likučiai kredito įstaigose, kurie 2017 m. gruodžio 31 d. sudarė 12 077 tūkst. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. – 365 tūkst. Eur).

8 pastaba. Pinigų politikos tikslais laikomi vertybiniai popieriai

Šiame straipsnyje parodomi Lietuvos banko pagal viešojo sektoriaus pirkimo programą įsigyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir tarptautinių institucijų vertybiniai popieriai, kurie balanse parodomi amortizuota verte (žr. Aiškinamojo rašto 4.4 dalį).

(tūkst. Eur)

	2017 12 31		2016 12 31	
	amortizuota verte	rinkos verte	amortizuota verte	rinkos verte
Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybiniai popieriai	1 720 641	1 743 946	1 530 440	1 547 227
Tarptautinių institucijų vertybiniai popieriai	7 978 782	7 994 057	4 809 185	4 786 705
Viešojo sektoriaus vertybinių popierių pirkimo programa, iš viso	9 699 423	9 738 003	6 339 625	6 333 932

Lentelėje parodyta vertybinių popierių rinkos vertė nėra įtraukta nei į balansą, nei į pelno (nuostolio) ataskaitą ir šioje pastaboje pateikta tik atskleidimo tikslais.

ECB valdančioji taryba, remdamasi vertės sumažėjimo testo rezultatais, nusprendė, kad pagal 2017 m. gruodžio 31 d. būklę visi numatomi pinigų srantai iš vertybinių popierių, įsigytų pagal viešojo sektoriaus vertybinių popierių pirkimo programą, bus gauti ir todėl 2017 m. šiame straipsnyje parodytų Lietuvos banko turimų vertybinių popierių vertės sumažėjimo nuostolių nebuvo nustatyta.

9 pastaba. Kiti vertybiniai popieriai

Šiame straipsnyje parodyti Lietuvos banko turimi euro zonos rezidentų skolos vertybiniai popieriai ir apyvartiniai nuosavybės vertybiniai popieriai.

(tūkst. Eur)

	2017 12 31	2016 12 31
Skolos vertybiniai popieriai, išskyrus laikomus iki išpirkimo termino	22 871	153 417
Apyvartiniai nuosavybės vertybiniai popieriai	543 605	343 854
Iš viso	566 476	497 270

Apyvartiniai nuosavybės vertybiniai popieriai – tai investicijos į biržoje prekiaujamų fondų vienetus, atkartojančius bendrovių skolas arba nuosavybės vertybinių popierių indeksus. Nuosavybės vertybinių popierių indeksus atkartojančių investicijų rinkos vertė 2017 m. pabaigoje sudarė 141 239 tūkst. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. – 128 309 tūkst. Eur).

10 pastaba. Dalyvavimas ECB

(tūkst. Eur)

	2017 12 31	2016 12 31
Lietuvos banko įnašas į ECB kapitalą	44 729	44 729
Lietuvos banko įnašas į ECB rezervus ir atidėjinius, prilyginamus rezervams	162 454	162 454
Iš viso	207 183	207 183

Nuo 2014 m. sausio 1 d. Lietuvos bankui tenkanti pasirašyto ir apmokėto ECB kapitalo dalis – 0,4132 proc., o tai sudaro 44 729 tūkst. Eur.

Lietuvos bankas pagal ECBS ir ECB statuto 48 straipsnio 2 dalį yra įnešęs 162 454 tūkst. Eur į ECB rezervus ir į atidėjinius.

11 pastaba. Pretenzijos, atitinkančios pervestas užsienio atsargas

Lietuvos bankas, tapęs Eurosistemos dalimi, pagal ECBS ir ECB statuto 48 straipsnio 1 dalį į ECB yra pervedęs užsienio atsargų dalį.

Šiame balanso straipsnyje Lietuvos banko pretenzijos, atitinkančios pervestas užsienio atsargas, sudaro 239 454 tūkst. Eur. Jos apskaičiuotos visų nacionalinių centrinių bankų į ECB pervestų užsienio atsargų vertei eurais, istoriniais 1998 m. gruodžio 31 d. kursais, taikant Lietuvos banko kapitalo raktų ir Eurosistemos nacionalinių centrinių bankų kapitalo raktų sumos santykį.

12 pastaba. Grynosios pretenzijos, susijusios su eurų banknotų paskirstymu Eurosistemoje

Šiame straipsnyje parodoma Lietuvos banko pretenzija Eurosistamai, susijusi su eurų banknotų paskirstymu Eurosistemoje (žr. Aiškinamojo rašto 2.12 dalį ir 18 pastabą). 2017 m. gruodžio 31 d., palyginti su 2016 m. gruodžio 31 d., šios grynosios Lietuvos banko pretenzijos sumažėjo 199 951 tūkst. Eur, arba 6 proc. Tai lėmė didesnis Lietuvos banko išleistų į apyvartą eurų banknotų nominaliosios vertės padidėjimas (17 %), palyginti su visos Eurosistemos banknotų apyvartoje nominaliosios vertės padidėjimu (4 %).

13 pastaba. Ilgalaikis materialusis ir nematerialusis turtas

(tūkst. Eur)

	Materialusis turtas				Nematerialusis turtas (įskaitant nebaigtą kurti)	Iš viso
	pastatai ir nebaigta statyba	pinigų skaičiavimo įranga (įskaitant nebaigtą montuoti)	kompiuterių įranga (įskaitant nebaigtą montuoti)	kitas materialusis turtas (įskaitant nebaigtą montuoti)		
Įsigijimo vertė 2016 12 31	36 313	5 919	10 800	8 170	7 129	68 331
Padidėjimas 2017 m.	–	105	903	73	2 664	3 745
Sumažėjimas 2017 m.	–	(195)	(170)	(344)	(45)	(753)
Įsigijimo vertė 2017 12 31	36 313	5 829	11 533	7 899	9 749	71 322
Sukauptas nusidėvėjimas 2016 12 31	(13 811)	(4 941)	(8 680)	(6 537)	(4 328)	(38 297)
Nusidėvėjimas 2017 m.	(1 415)	(198)	(691)	(104)	(589)	(2 997)
Nurašytas nusidėvėjimas 2017 m.	–	195	170	344	45	753
Sukauptas nusidėvėjimas 2017 12 31	(15 226)	(4 944)	(9 201)	(6 297)	(4 872)	(40 541)
Likutinė vertė 2017 12 31	21 086	885	2 332	1 602	4 877	30 781
Likutinė vertė 2016 12 31	22 501	978	2 120	1 633	2 802	30 034

Ilgalaikio nematerialiojo turto padidėjimui 2017 m. reikšmingą įtaką (1 216 tūkst. Eur) padarė trijų Lietuvos banko viduje kuriamų nematerialiojo turto objektų pripažinimas ilgalaikiu turtu.

2017 m. Lietuvos banko valdyba priėmė sprendimą įgyvendinti Lietuvos banko pastatų komplekso, esančio Vilniuje, Žirmūnų g. 151, atnaujinimo projektą. Įgyvendinant šį projektą, dalį komplekso 2019 m. pradžioje numatoma demontuoti, todėl demontuotino pastato naudingo tarnavimo laikas buvo sutrumpintas iki jo naudojimo termino pabaigos (2018 m. gruodžio 31 d.), dėl to šio pastato nusidėvėjimo išlaidos 2017 m. padidėjo 547 tūkst. Eur.

Lietuvos bankas nėra sudaręs sandorių, pagal kuriuos būtų įkeistas Lietuvos banko materialusis turtas.

14 pastaba. Kitas finansinis turtas

(tūkst. Eur)

	2017 12 31	2016 12 31
Tarptautinių atsiskaitymų banko akcijos	3 334	3 334
SWIFT akcijos	21	21
Iš viso	3 355	3 355

Lietuvos bankas yra Tarptautinių atsiskaitymų banko (TAB) narys, turintis 1 070 akcijų, kurių įsigijimo vertė yra 3 334 tūkst. Eur, o kiekvienos akcijos nominalioji vertė – 5 000 SST. 2017 m. už TAB akcijas Lietuvos bankas gavo 394 tūkst. Eur dividendų (2016 m. – 290 tūkst. Eur).

Lietuvos bankas turi septynias SWIFT akcijas, jų įsigijimo vertė yra 20 741 Eur. Dividendai už šias akcijas nemokami.

15 pastaba. Nebalansinių priemonių perkainojimo skirtumai

Nebalansinių priemonių perkainojimo skirtumų straipsniuose parodomi pagal valiutų keitimo sandorius gautinų ir mokėtinų užsienio valiutų perkainojimo pagal rinkos kursą rezultatai, taip pat išankstinių valiutų keitimo sandorių bei įvykdymo ir palūkanų normų apsisikeitimo sandorių perkainojimo pagal jų rinkos kainą rezultatai.

(tūkst. Eur)

	2017 12 31		2016 12 31	
	teigiami skirtumai	neigiami skirtumai	teigiami skirtumai	neigiami skirtumai
Valiutų keitimo sandoriai	62 888	30 461	25 688	4 374
Išankstiniai valiutų keitimo sandoriai bei įvykdymo	6 122	16 170	6 178	649
Palūkanų normų apsisikeitimo sandoriai	2 325	996	713	–
Iš viso	71 336	47 626	32 578	5 023

16 pastaba. Sukauptos pajamos ir būsimųjų laikotarpių išlaidos

(tūkst. Eur)

	2017 12 31	2016 12 31
Sukauptos palūkanų pajamos	64 439	44 335
Už pinigų politikos tikslais laikomus vertybinius popierius	49 428	34 506
Už išvestines finansines priemones	8 569	3 692
Už kitus vertybinius popierius	5 258	5 453
Už sąskaitas ir indėlius	1 183	663
Kitos sukauptos palūkanų pajamos	–	22
Nupirktų skolos vertybinių popierių atkarpos išmokos dalis	5 837	4 918
Būsimųjų laikotarpių išlaidos	1 191	856
Iš viso	71 466	50 108

17 pastaba. Kitas įvairus turtas

(tūkst. Eur)

	2017 12 31	2016 12 31
Išankstiniai mokėjimai ir kitos gautinos sumos	1 279	91
Gautini dividendai	540	–
Trumpalaikis turtas	466	353
Kreditai Lietuvos banko tarnautojams	416	492
Iš viso	2 702	936

Didžiausią išankstinių mokėjimų ir kitų gautinų sumų dalį sudaro sumokėtas avansas už kolekcinį monetų kaldinimą (1 221 tūkst. Eur).

Gautini dividendai – tai dividendų paskelbimo dieną pajamomis pripažinti, bet dar negauti dividendai už apyvartinius nuosavybės vertybinius popierius.

Lietuvos banko valdybos sprendimu nuo 2009 m. kreditai Lietuvos banko tarnautojams nebeteikiami.

18 pastaba. Banknotai apyvartoje

(tūkst. Eur)

	2017 12 31	2016 12 31
Eurų banknotai, Lietuvos banko išleisti į apyvartą	2 965 358	2 525 107
Eurų banknotų koregavimas pagal banknotų paskirstymo raktą	3 906 279	4 085 333
ECB išleistų eurų banknotų dalis	(549 771)	(528 873)
Iš viso	6 321 866	6 081 566

Šiame straipsnyje parodyta pagal banknotų paskirstymo raktą Lietuvos bankui tenkanti visų apyvartoje esančių eurų banknotų dalis (žr. Aiškinamojo rašto 2.12 dalį). Banknotų paskirstymo raktas 2017 m. gruodžio 31 d. buvo 0,5400 proc. Faktiškai Lietuvos banko išleisti į apyvartą eurų banknotų nominalioji vertė 2017 m. padidėjo 17 proc. Kadangi faktiškai Lietuvos banko išleisti į apyvartą eurų banknotų nominalioji vertė yra mažesnė už paskirstytų eurų banknotų nominaliąją vertę, susidaręs 3 356 508 tūkst. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. – 3 556 459 tūkst. Eur) skirtumas parodomas balanso turto dalyje kaip „Grynosios pretenzijos, susijusios su eurų banknotų paskirstymu Eurosistemoje“ (žr. 12 pastabą).

19 pastaba. Įsipareigojimai euro zonos kredito įstaigoms, susiję su pinigų politikos operacijomis, eurai

Šiame straipsnyje parodyti kredito įstaigų, kurioms taikomas reikalavimas laikyti privalomąsias atsargas, sąskaitų Lietuvos banke likučiai. Už sąskaitų likučius, kurie atitinka privalomųjų atsargų reikalavimus, mokamos palūkanos, taikant naujausią žinomą ribinę palūkanų normą, kurią Eurosistema taiko pagrindinių refinansavimo operacijų konkursams¹⁴. Už sąskaitų likučius, viršijančius privalomųjų atsargų reikalavimus, skaičiuojamos palūkanos, taikant mažesniąją iš šių reikšmių: 0 proc. arba palūkanų normą už naudojimąsi indėlių galimybe.

(tūkst. Eur)

	2017 12 31	Sudaryta per 2017 m.	2016 12 31
Einamosios sąskaitos (įskaitant privalomųjų atsargų sistemą)	5 077 380	-	2 481 461
Indėliai, susiję su įkaito vertės išlaikymo prievole	-	25 000	-
Iš viso	5 077 380	25 000	2 481 461

Kredito įstaigų laikomi sąskaitų likučiai, viršijantys privalomųjų atsargų reikalavimus, didėjo dėl Eurosistemos vykdomų struktūrinių pinigų politikos operacijų.

Likvidumą mažinančios pinigų politikos operacijos apibūdinamos Aiškinamojo rašto 4.5 dalyje „Įsipareigojimai euro zonos kredito įstaigoms, susiję su pinigų politikos operacijomis, eurai“.

20 pastaba. Kiti įsipareigojimai euro zonos kredito įstaigoms eurai

2017 m. gruodžio 31 d. šiame straipsnyje parodytas gautas piniginis įkaitas, kuriuo sandorio šalis Lietuvos bankui užtikrina savo įsipareigojimų pagal sudarytus sandorius vykdymą (1 200 tūkst. Eur). 2016 m. gruodžio 31 d. Lietuvos bankas tokių įsipareigojimų neturėjo.

21 pastaba. Įsipareigojimai kitiems euro zonos rezidentams eurai

Šiame straipsnyje parodyti euro zonos rezidentų sąskaitų likučiai eurai, laikomi Lietuvos banke.

¹⁴ Ribinė palūkanų norma, taikoma Eurosistemos pagrindinių refinansavimo operacijų aukcionuose, visus 2017 m. buvo lygi 0.

(tūkst. Eur)

	2017 12 31	2016 12 31
Įsipareigojimai valdžios sektoriui	1 840 777	689 958
Kiti įsipareigojimai	28 153	1 105
Iš viso	1 868 929	691 063

Kitų įsipareigojimų augimas susijęs su Lietuvos banko mokėjimo sistemos nebankinio sektoriaus (mokėjimo, elektroninių pinigų įstaigų ir kitų įmonių) dalyvių skaičiaus didėjimu.

22 pastaba. Įsipareigojimai ne euro zonos rezidentams eurais

Šiame straipsnyje parodomi tarptautinių institucijų ir kitų ne euro zonos įmonių sąskaitų likučiai eurais, laikomi Lietuvos banke, kurie 2017 m. gruodžio 31 d. sudarė 11 400 tūkst. Eur. 2016 m. gruodžio 31 d. šiame straipsnyje buvo parodyti tarptautinių institucijų sąskaitų likučiai eurais (18 262 tūkst. Eur) ir kiti įsipareigojimai ne euro zonos rezidentams (3 100 tūkst. Eur).

23 pastaba. Įsipareigojimai euro zonos rezidentams užsienio valiuta

Šiame straipsnyje atskleidžiami Lietuvos banko su euro zonos finansų sektoriaus rezidentais sudaryti atpirkimo skolinimosi ir aukso apsigkeitimo sandoriai užsienio valiuta, taip pat įsipareigojimai valdžios sektoriui, kurių didžiausią dalį sudaro valstybės valdymo institucijų sąskaitų likučiai užsienio valiuta.

(tūkst. Eur)

	USD	CAD	CHF	XDR	Iš viso
2017 12 31					
Įsipareigojimai finansų sektoriui	171 080	28 007	25 445	-	224 531
Atpirkimo skolinimosi sandoriai	-	28 007	-	-	28 007
Aukso apsigkeitimo sandoriai	171 080	-	25 445	-	196 525
Įsipareigojimai valdžios sektoriui	198	-	-	41	238
Iš viso	171 277	28 007	25 445	41	224 770
2016 12 31					
Įsipareigojimai finansų sektoriui	372 720	-	-	-	372 720
Atpirkimo skolinimosi sandoriai	151 279	-	-	-	151 279
Aukso apsigkeitimo sandoriai	221 441	-	-	-	221 441
Įsipareigojimai valdžios sektoriui	184	-	-	44	227
Iš viso	372 903	-	-	44	372 947

24 pastaba. Įsipareigojimai ne euro zonos rezidentams užsienio valiuta

Šiame straipsnyje parodomi Lietuvos banko su ne euro zonos rezidentais sudaryti atpirkimo skolinimosi sandoriai ir kiti įsipareigojimai JAV doleriais, kurių vertė 2017 m. gruodžio 31 d. sudarė 31 936 tūkst. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. – 45 815 tūkst. Eur).

25 pastaba. TVF suteiktų specialiųjų skolinimosi teisių atitikmuo

Šiame straipsnyje atskleidžiami įsipareigojimai TVF, susiję su 2009 m. TVF atliktu SST paskirstymu visoms šalims narėms. Lietuvai pagal šį paskirstymą suteikta 137 239 tūkst. SST (žr. 2 pastaba).

26 pastaba. Kiti Eurosistemos įsipareigojimai (gryniesi)

(tūkst. Eur)

	2017 12 31	2016 12 31
Likutis TARGET2 sąskaitoje	4 026 154	3 590 341
Pinigų politikos pajamų paskirstymas	(35 074)	(47 924)
Tarpinis ECB pelno paskirstymas	(5 798)	(5 672)
Iš viso	3 985 282	3 536 746

Kitus grynuosius Eurosistemos įsipareigojimus sudaro: 1) Lietuvos banko grynas vidinis Eurosistemos likutis, susidaręs TARGET2 ECBS nacionalinių centrinių bankų ir ECB atžvilgiu; 2) grynas likutis ECB atžvilgiu, susijęs su gautina pinigų politikos pajamų paskirstymo suma; 3) grynas likutis ECB atžvilgiu, susijęs su kitomis gautinomis ar mokėtinomis sumomis, įskaitant Lietuvos banko gautiną sumą, susijusią su tarpiniu ECB pelno paskirstymu.

Pretenzija ECB dėl pinigų politikos pajamų paskirstymo susidarė kaip skirtumas tarp surenkamų pinigų politikos pajamų ir jų paskirstymo Eurosistemos nacionaliniams centriniams bankams (žr. 37 pastabą).

ECB valdančiosios tarybos sprendimu 987 730 tūkst. Eur 2017 m. pajamų ECB skyrė Eurosistemos nacionaliniams centriniams bankams kaip tarpinį ECB pelno paskirstymą (žr. Aiškinamojo rašto 4.8 dalį). Lietuvos bankas jam tenkančią dalį – 5 798 tūkst. Eur – pripažino 2017 m. pajamomis (žr. 36 pastabą).

Siekiant geresnio Lietuvos banko finansinės ataskaitos duomenų palyginamumo su kitų euro zonos nacionalinių centrinių bankų duomenimis, sudarant 2017 m. Lietuvos banko finansinę ataskaitą, balanso straipsniai „Kitos Eurosistemos pretenzijos (grynosios)“ ir „Kiti Eurosistemos įsipareigojimai (grynieji)“ buvo atvaizduoti viename įsipareigojimų straipsnyje. 2016 m. palyginamoji informacija buvo atitinkamai perklasifikuota:

(tūkst. Eur)

	2016 12 31 likutis, parodytas 2016 m. ataskaitoje	Perklasifikuota suma	2016 12 31 likutis, parodytas 2017 m. ataskaitoje
Kitos Eurosistemos pretenzijos (grynosios)	53 596	(53 596)	–
Kiti Eurosistemos įsipareigojimai (grynieji)	3 590 341	(53 596)	3 536 746

27 pastaba. Nebaigtų atsiskaitymų lėšos

Šio straipsnio likutį 2017 m. gruodžio 31 d. sudarė mokėtinos lėšos už neįvykusius apyvartinių nuosavybės vertybinių popierių pirkimo sandorius (11 869 tūkst. Eur) ir nebaigtos vykdyti komercinių bankų kasinio aptarnavimo operacijos (9 600 tūkst. Eur). 2016 m. gruodžio 31 d. šio straipsnio likutį sudarė tik nebaigtos vykdyti komercinių bankų kasinio aptarnavimo operacijos.

28 pastaba. Sukauptos išlaidos ir būsimųjų laikotarpių pajamos

(tūkst. Eur)

	2017 12 31	2016 12 31
Sukauptos palūkanų išlaidos	7 754	2 466
Už išvestines finansines priemones	5 865	1 782
Už pinigų politikos operacijas	1 852	623
Kitos sukauptos palūkanų išlaidos	37	62
Kitos sukauptos išlaidos	1 226	1 678
Būsimųjų laikotarpių pajamos	45	46
Iš viso	9 025	4 190

29 pastaba. Kiti įvairūs įsipareigojimai

(tūkst. Eur)

	2017 12 31	2016 12 31
Litų banknotai apyvartoje	91 190	97 508
Eurų monetos apyvartoje	90 092	78 181
Litų monetos apyvartoje	32 182	32 341
Kiti įvairūs įsipareigojimai	697	582
Iš viso	214 162	208 613

30 pastaba. Atidėjiniai

(tūkst. Eur)

	2017 12 31	2016 12 31
Atidėjiniai rizikoms (žr. Aiškinamojo rašto 2.13 dalį)	102 420	102 420
Atidėjiniai ECB nustatytiems nerealizuotiesiems nuostoliams dėl pinigų politikos priemonių vertės sumažėjimo	404	-
Atidėjiniai įsipareigojimams	4 070	3 307
Išeitinėms išmokoms, mokėtinoms tarnautojams, įgysiantiems teisę į valstybinio socialinio draudimo pensiją dirbant Lietuvos banke	1 814	1 426
Tarnautojų darbo užmokesčiui už kasmetines atostogas	1 675	1 263
Lietuvos banko valdybos narių išeitinėms kompensacijoms, nustatytoms Lietuvos banko įstatyme	158	121
Išeitinėms išmokoms pagal sudarytus susitarimus, mokėtinus tarnautojams paskesniais finansiniais metais	7	13
Atidėjiniai litų banknotams ir monetoms keisti	417	484
Iš viso	106 895	105 728

2017 m. papildomų atidėjinių rizikoms nebuvo sudaryta.

Atlikus vertybinių popierių, turimų pagal bendrovių sektoriaus pirkimo programą, vertės sumažėjimo įvertinimą, ECB valdančioji taryba nustatė poreikį sudaryti 68 871 tūkst. Eur atidėjinių galimiems pinigų politikos operacijų nuostoliams dengti. Šie atidėjiniai sudaryti vieno Eurosistemos NCB turimiems vienos emisijos vertybiniais popieriais. Atidėjinių dydis apskaičiuotas atsižvelgiant į tai, kad šie vertybiniai popieriai parduoti 2018 m. sausio mėn. Tai atitinka Apskaitos gairių nuostatas dėl įvykių po balanso¹⁵. Lietuvos bankas sudarė 404 tūkst. Eur atidėjinius, atitinkančius jo dalį pagal Eurosistemos kapitalo raktą – 0,5870 proc. Šie atidėjiniai pripažinti pinigų politikos pajamų paskirstymo rezultato dalimi (žr. 37 pastaba).

Atidėjinių išeitinėms išmokoms, mokėtinoms tarnautojams, įgysiantiems teisę į valstybinio socialinio draudimo pensiją dirbant Lietuvos banke, padidėjimui didžiausią įtaką turėjo darbuotojų kaitos koeficiento mažėjimas, tarnautojų skaičiaus ir jų darbo užmokesčio augimas. Atidėjinių tarnautojų darbo užmokesčiui už kasmetines atostogas augimui didžiausią įtaką turėjo nepanaudotų atostogų dienų skaičiaus didėjimas. Šių atidėjinių pasikeitimas parodomas 39 pastaboje „Personalo išlaikymo išlaidos“.

Atidėjiniai litų banknotams ir monetoms keisti – tai 2014 m. sudaryti atidėjiniai nurašytų litų banknotų ir monetų, kurie gali būti gražinti į Lietuvos banką pakeitimui į eurus, nominaliajai vertei padengti. Per 2017 m. 67 tūkst. Eur šių atidėjinių buvo panaudota (per 2016 m. – 34 tūkst. Eur).

31 pastaba. Perkainojimo sąskaitos

Šiose sąskaitose parodomi nerealizuotieji užsienio valiutos, skolos ir apyvartinių nuosavybės vertybinių popierių bei nebalansinių finansinių priemonių perkainojimo prieaugiai. Nerealizuotieji finansinių straipsnių perkainojimo prieaugiai, susidarę iki įstojimo į euro zoną, parodomi atskirai nuo kitų perkainojimo prieaugių.

(tūkst. Eur)

	2017 12 31	2016 12 31
Perkainojimo sąskaitos		
Perkainojimo prieaugis, susidaręs iki įstojimo į euro zoną	164 456	164 456
Nuosavybės vertybinių popierių	21 641	14 585
Aukso	20 332	23 357
Išvestinių finansinių priemonių	8 447	6 890
Skolos vertybinių popierių	2 449	2 994
Užsienio valiutos	2	11 378
Iš viso	217 327	223 661

Nerealizuotieji perkainojimo nuostoliai, pagal 2017 finansinių metų pabaigos būklę pripažinti išlaidomis, parodomi 34 pastaboje „Grynasis finansinių operacijų, vertės sumažėjimo ir atidėjinių rizikoms rezultatas“.

15 ECB gairių dėl Europos centrinių bankų sistemos apskaitos ir finansinės atskaitomybės teisinio pagrindo (ECB/2016/34) 4 straipsnio 3 dalis.

32 pastaba. Kapitalas

2017 m. kapitalo pokyčių ataskaita

(tūkst. Eur)

	2017 12 31	2016 m. pelno paskirstymas	2016 12 31
Kapitalas			
Įstatinis kapitalas	60 000	-	60 000
Atsargos kapitalas	384 389	15 494	368 896
Iš viso	444 389	15 494	428 896

Lietuvos banko įstatinis kapitalas yra 60 000 tūkst. Eur ir yra visiškai suformuotas.

Lietuvos banko įstatyme nustatyta, kad Lietuvos banko atsargos kapitalas turi būti ne mažesnis už penkis įstatinio kapitalo dydžius ir gali būti didinamas iš Lietuvos banko pelno Lietuvos banko valdybos nepriklausomu sprendimu, priimtu atsižvelgiant į rizikas ir galimų jų poveikį. Atsargos kapitalas naudojamas susidariusiam Lietuvos banko nuostoliui padengti.

Lietuvos banko valdyba 2015 m. priėmė sprendimą didinti Lietuvos banko atsargos kapitalą iki siektino dydžio, numatydama, kad jo kasmetinio didinimo tempas būtų santykinai artimas Lietuvos banko prognozuojamam vidutinio laikotarpio Lietuvos Respublikos BVP (apskaičiuoto palyginamosiomis kainomis) metinio augimo tempų vidurkiui.

6. PASTABOS DĖL PELNO (NUOSTOLIO) ATASKAITOS**33 pastaba. Grynosios palūkanų pajamos**

(tūkst. Eur)

	2017 m.		2016 m.	
	palūkanų pajamos	palūkanų išlaidos	palūkanų pajamos	palūkanų išlaidos
Pinigų politikos operacijų	37 028	(1 229)	17 091	(537)
Pinigų politikos tikslais laikomų vertybinių popierių	26 782	-	10 791	-
Einamųjų sąskaitų (įskaitant privalomųjų atsargų sistemą)	10 244	-	6 296	-
Indėlių, susijusių su įkaito vertės išlaikymo prievole	2	-	4	-
Pagrindinių refinansavimo operacijų	-	-	0	-
Ribinio skolinimo galimybės	-	-	0	-
Ilgesnės trukmės refinansavimo operacijų	-	(1 229)	-	(537)
Skolos vertybinių popierių	19 428	-	11 029	-
Sąskaitų likučių Lietuvos banke	6 885	-	2 895	-
Valiutų keitimo sandorių	1 349	-	2 829	-
Vidinių Eurosistemos pretenzijų (įsipareigojimų)	-	-	265	-
Už pretenzijas, susijusias su eurų banknotų paskirstymu Eurosistemoje	-	-	192	-
Už TARGET2 likučius	-	-	51	-
Už į ECB pervestas užsienio atsargas	-	-	21	-
Lietuvos banko sąskaitų likučių	-	(352)	-	(284)
Palūkanų normų apsikeitimo sandorių	-	(502)	-	(179)
Aukso apsikeitimo sandorių	-	(2 178)	-	(994)
Atpirkimo skolinimosi sandorių	-	(2 243)	-	(1 671)
Kitos	120	-	130	-
Iš viso palūkanų pajamų (išlaidų)	64 810	(6 504)	34 240	(3 664)
Grynosios palūkanų pajamos	58 306		30 576	

2017 m. Lietuvos bankas uždirbo 27 730 tūkst. Eur grynujų palūkanų pajamų daugiau negu 2016 m., daugiausia dėl grynujų palūkanų pajamų iš pinigų politikos operacijų augimo. Šį augimą lėmė įsigijami vertybiniai popieriai pagal viešojo sektoriaus pirkimo programą (žr. 8 pastabą) ir vis dar neįgyvendinama palūkanų norma už naudojimąsi indėlių galimybe (-0,4 %).

34 pastaba. Grynasios finansinių operacijų, vertės sumažėjimo ir atidėjinių rizikoms rezultatas

Šiame straipsnyje parodomas a) grynosios pajamos (išlaidos), susijusios su finansinių priemonių, aukso ir užsienio valiutos pardavimo sandoriais; b) finansinių straipsnių vertės sumažėjimas, kurį sudaro nerealizuotieji perkainojimo nuostoliai, susidarę dėl rinkos kainų ir kursų kritimo 2017 m. gruodžio 31 d., palyginti su šių straipsnių vidurkinėmis kainomis ir kursais, ir c) Lietuvos banko valdybos sprendimu sudaryti papildomi atidėjiniai valiutos kurso, palūkanų normos, aukso kainos ir kredito rizikoms dengti, jie sudaryti remiantis prisiimtos apskaitinės rizikos lygio įvertinimu.

(tūkst. Eur)

	2017 m.	2016 m.
Grynosios realizuotosios pajamos (išlaidos)	6 125	28 557
Išvestinių palūkanų normų sandorių	3 798	(24 421)
Sandorių vertybiniais popieriais	3 215	46 200
Kitų sandorių auksu ir užsienio valiuta	(888)	6 778
Finansinių straipsnių vertės sumažėjimas	(50 406)	(6 390)
Užsienio valiutos	(24 048)	(37)
Išvestinių finansinių priemonių	(17 166)	(649)
Vertybinių popierių	(9 192)	(5 705)
Pervedimai į atidėjinius rizikoms	-	(56 500)
Grynasios finansinių operacijų, vertės sumažėjimo ir atidėjinių rizikoms rezultatas	(44 281)	(34 334)

Užsienio valiutos vertės sumažėjimo nuostolis daugiausia susidarė dėl JAV dolerio nuvertėjimo euro atžvilgiu.

Išvestinių finansinių priemonių vertės sumažėjimo nuostolis daugiausia susidarė dėl išankstinių valiutų keitimo sandorių be įvykdymo rinkos vertės sumažėjimo.

35 pastaba. Grynosios komisinių ir kitų atlygių pajamos

(tūkst. Eur)

	2017 m.	2016 m.
Komisinių ir kitų atlygių pajamos	7 091	6 028
Finansų rinkos dalyvių įmokų	5 554	5 035
Atsiskaitymo paslaugų	617	511
Vertybinių popierių skolinimo	559	304
Kitų paslaugų	362	178
Komisinių ir kitų atlygių išlaidos	(1 852)	(1 282)
Finansinių priemonių	(1 552)	(1 037)
Kitos	(300)	(245)
Grynosios komisinių ir kitų atlygių pajamos	5 239	4 747

Lietuvos banko vykdoma finansų rinkos priežiūra pagal Lietuvos banko įstatymo nuostatas finansuojama iš prižiūrimų finansų rinkos dalyvių įmokų ir Lietuvos banko lėšų. 2017 m. Lietuvos bankas surinko 5 260 tūkst. Eur įmokų finansų rinkos priežiūros išlaidoms padengti (2016 m. – 4 781 tūkst. Eur).

Lietuvos bankui 2015 m. pavesta vykdyti finansų įstaigų pertvarkymo funkciją. 2017 m. Lietuvos bankas surinko 293 tūkst. Eur finansų rinkos dalyvių įmokų pertvarkymo institucijos veiklai finansuoti (2016 m. – 254 tūkst. Eur).

Komisinių ir kitų atlygių išlaidos daugiausia padidėjo dėl 2017 m. daugiau sumokėtų komisinių už Lietuvos banko sąskaitų tvarkymą ir už išorės valdytojų perduoto finansinio turto valdymą.

36 pastaba. Pajamos iš nuosavybės finansinių priemonių

(tūkst. Eur)

	2017 m.	2016 m.
Pajamos iš ECB pelno paskirstymo	7 130	7 255
Apyvartinių nuosavybės vertybinių popierių dividendai	3 377	5 646
Neapvyvartinių nuosavybės vertybinių popierių dividendai	394	290
Iš viso	10 900	13 190

37 pastaba. Grynas pinigų politikos pajamų paskirstymo rezultatas

(tūkst. Eur)

	2017 m.	2016 m.
Lietuvos banko surinktos grynosios pinigų politikos pajamos	(28 240)	(10 233)
Lietuvos bankui paskirstytos grynosios pinigų politikos pajamos	63 332	58 159
Ankstesnių laikotarpių pinigų politikos pajamų patikslinimas	(18)	(2)
Lietuvos bankui tenkančios atidėjinių pinigų politikos operacijų nuostoliams dengti išlaidos (žr. 30 pastabą)	(404)	-
Grynas pinigų politikos pajamų paskirstymo rezultatas	34 670	47 924

38 pastaba. Kitos pajamos

(tūkst. Eur)

	2017 m.	2016 m.
Pajamos iš kolekcinų monetų ir kitų numizmatinių vertybių pardavimo	899	801
Pajamos iš monetų pakavimo ritinėliais paslaugų suteikimo	161	59
Kitos įvairios pajamos	156	347
Iš viso	1 216	1 207

39 pastaba. Personalo išlaikymo išlaidos

(tūkst. Eur)

	2017 m.	2016 m.
Darbo užmokesčio išlaidos	11 461	11 097
Valdybos nariams	351	380
Struktūrinių padalinių vadovams	904	763
Kitiems Lietuvos banko tarnautojams	10 206	9 954
Kitos išmokos	402	525
Valstybinio socialinio draudimo įmokos	3 623	3 578
Atidėjinių su darbo santykiais susijusiems įsipareigojimams išlaidos (pajamos)	830	(429)
Iš viso	16 317	14 771

Pagal Lietuvos banko įstatymą Lietuvos banko valdybą sudaro: Valdybos pirmininkas, du Valdybos pirmininko pavaduotojai ir du Valdybos nariai.

2017 m. gruodžio 31 d. Lietuvos banke veikė keturios tarnybos, keturi savarankiški departamentai ir keturi savarankiški skyriai. Iš viso 2017 m. gruodžio 31 d. Lietuvos banke faktiškai dirbo 591 tarnautojas, iš jų 38 – pagal terminuotas darbo sutartis (2016 m. pabaigoje – atitinkamai 588 ir 19 tarnautojai). Dar 24 tarnautojai turėjo vaiko priežiūros atostogas ar nemokamas atostogas jų darbo ECB ar TVF laikotarpiu (2016 m. pabaigoje – 13 tarnautojų).

Darbo užmokesčio išlaidų padidėjimą 2017 m. lėmė padidėjęs vidutinis Lietuvos banko tarnautojų skaičius ir darbo užmokesčio augimas.

Dalis personalo išlaikymo išlaidų (460 tūkst. Eur) 2017 m. buvo įtraukta į banko viduje kuriamo nematerialiojo turto objektų įsigijimo vertę (žr. Aiškinamojo rašto 2.11 dalį ir 13 pastabą), todėl šiame straipsnyje neparodytos.

40 pastaba. Administracinės išlaidos

(tūkst. Eur)

	2017 m.	2016 m.
Administracinės išlaidos		
Turto priežiūros	3 024	3 305
Informacinių sistemų palaikymo ir informacijos įsigijimo	1 346	1 414
Narystės tarptautinėse organizacijose įmokų	1 196	1 123
Tarnybinių komandiruočių	802	760
Įrangos ir biuro reikmenų	431	423
Tarnautojų mokymo	378	347
Komunikacijos	299	236
Ryšio ir pašto	264	222
Kitos	710	518
Iš viso	8 449	8 348

41 pastaba. Banknotų gamybos išlaidos

Lietuvos bankas kartu su kitais euro zonos nacionaliniais centriniais bankais dalyvauja eurų banknotų gamyboje. ECB valdančioji taryba nustato eurų banknotų nominalus ir jų kiekius, kuriuos kiekvienais metais savo lėšomis turi pagaminti euro zonos nacionaliniai centriniai bankai. 2017 m. Lietuvos bankas patyrė 2 307 tūkst. Eur išlaidų už eurų banknotų gamybą Eurosistemos strateginėms atsargoms papildyti (2016 m. – 9 344 tūkst. Eur).

42 pastaba. Kitos išlaidos

(tūkst. Eur)

	2017 m.	2016 m.
Eurų apyvartinių monetų kaldinimo išlaidos	3 434	447
Kolekcinė ir proginių monetų kaldinimo išlaidos	579	593
P pinigų apyvartos išlaidos	41	56
Kitos įvairios išlaidos	0	644
Iš viso	4 054	1 740

Padidėjus eurų apyvartinių monetų poreikiui, 2017 m. padidėjo apyvartinių monetų kaldinimo apimtis.

43 pastaba. Pelno paskirstymas

Vadovaujantis Lietuvos banko įstatymo 23 straipsniu, finansinių metų pelnas (nuostolis) skirstytinas (dengiamas) tokia tvarka:

- 1) pasibaigus finansiniams metams, skirstomas (dengiamas) paskirstytinasis pelnas (nuostolis) – jį sudaro tų metų pelno (nuostolio) ir ankstesnių finansinių metų nepaskirstytojo pelno (jei toks buvo likęs) suma;
- 2) susidarius paskirstytinajam nuostoliui, jis dengiamas turimu Lietuvos banko atsargos kapitalu. Jei atsargos kapitalo nepakanka, likęs nepadengtas nuostolis dengiamas paskesnių finansinių metų paskirstytinuoju pelnu;
- 3) paskirstytinasis pelnas paskirstomas tokia tvarka:
  - » ankstesnių finansinių metų nepadengtiems nuostoliams padengti;
  - » įstatiniam kapitalui iki Lietuvos banko įstatyme nustatyto dydžio sudaryti;
  - » atsargos kapitalui sudaryti iki Lietuvos banko valdybos nepriklausomu sprendimu, priimtu atsižvelgiant į rizikas ir galimą jų poveikį, nustatytos sumos, ne mažesnės už penkis Lietuvos banko įstatinio kapitalo dydžius;
  - » Lietuvos banko pelno įmokai į valstybės biudžetą. Ši įmoka neturi viršyti sumos, kuri lygi 70 proc. apskaičiuoto paskutinių trejų pasibaigusių finansinių metų Lietuvos banko pelno (nuostolio) vidurkio.

Paskirstytinojo pelno likusi dalis laikoma nepaskirstytuoju pelnu, kuris bus skirstomas paskesniais finansiniais metais.

Pelno paskirstymas

(tūkst. Eur)

	2017 m.	2016 m.	2015 m.
Pelno paskirstymas			
Lietuvos banko atsargos kapitalui	20 757 026	15 493 621	11 334 686
Valstybės biudžetui	11 169 059	11 510 168	10 444 643
Iš viso	31 926 085	27 003 790	21 779 329

7. KITOS PASTABOS

44 pastaba. Išvestinės priemonės

2017 m. gruodžio 31 d. Lietuvos bankas turėjo galiojančių valiutų apsiskeitimo, išankstinių valiutų keitimo, išankstinių valiutų keitimo be įvykdymo, palūkanų normų ateities ir palūkanų normų apsiskeitimo sandorių. Visi šie sandoriai buvo sudaryti valdant Lietuvos banko finansinį turtą, nesusijusį su pinigų politikos operacijomis.

Valiutų apsiskeitimo sandoriai ir išankstiniai valiutų keitimo sandoriai

(tūkst. Eur)

	2017 12 31	2016 12 31
Pretenzijos	6 549 820	4 625 327
Įsipareigojimai	6 549 820	4 625 327

Išankstiniai valiutų keitimo sandoriai be įvykdymo

(tūkst. Eur)

	2017 12 31	2016 12 31
Tiriamos pretenzijos	519 879	184 298
Tariamai įsipareigojimai	530 287	181 131

Palūkanų normų ateities sandoriai

(tūkst. Eur)

	2017 12 31	2016 12 31
Tiriamos pretenzijos	2 254 127	1 590 705
Tariamai įsipareigojimai	4 429 584	320 300

Palūkanų normų apsiskeitimo sandoriai

2017 m. gruodžio 31 d. galiojusių palūkanų normų apsiskeitimo sandorių tariamoji vertė sudarė 680 187 tūkst. Eur (2016 m. gruodžio 31 d. – 4 743 tūkst. Eur).

Lietuvos bankas
Gedimino pr. 6, LT-01103 Vilnius
www.lb.lt

Leidinio dizainas ir maketas – UAB „Big Idea LT“
Vokiečių g. 26, LT-01130 Vilnius